

Tartalomjegyzék

I. MELLÉKLET – ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK	5
A. RÉSZ – JOGI ÉS ADMINISZTRATÍV RENDELKEZÉSEK	5
II.1. CIKK – FOGALOMMEGHATÁROZÁS.....	5
II.2. CIKK – A KEDVEZMÉNYEZETT ÁLTALÁNOS KÖTELEZETTSÉGEI.....	6
II.3. CIKK – A FELEK KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS.....	7
II.3.1. A kommunikáció formája és módjai	7
II.3.2. A közlések időpontja	7
II.4. CIKK – KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉG	8
II.5. CIKK – ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG	8
II.6. CIKK – TITOKTARTÁS	8
II.7. CIKK – SZEMÉLYES ADATOK KEZELÉSE.....	8
II.7.1. Személyes adatok Bizottság általi kezelése.....	8
II.7.2. Személyes adatok kedvezményezett általi kezelése.....	9
II.8. CIKK – AZ UNIÓS FINANSZÍROZÁS LÁTHATÓSÁGA.....	10
II.8.1. Tájékoztatás az uniós finanszírozásról, valamint az Európai Unió jelképének használata	10
II.8.2. A Bizottság felelősségét kizáró nyilatkozatok	10
II.9. CIKK – ELŐZETESEN MEGLÉVŐ JOGOK ÉS AZ EREDMÉNYEK TULAJDONJOGA ÉS FELHASZNÁLÁSA (BELEÉRTVE A SZELLEMITULAJDON-JOGOKAT ÉS AZ IPARJOGVÉDELMI JOGOKAT)	10
II.9.1. A kedvezményezettnek az eredmények feletti tulajdonjoga	10
II.9.2. Előzetesen meglévő jogok.....	10
II.9.3. Az Uniónak az eredmények és az előzetesen meglévő jogok felhasználására vonatkozó jogai.....	11
II.10. CIKK– A TEVÉKENYSÉG VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES SZERZŐDÉSEK ODAÍTÉLÉSE	12

II.11. CIKK – ALVÁLLALKOZÓK IGÉNYBEVÉTELE A TEVÉKENYSÉG RÉSZÉT KÉPEZŐ FELADATOKRA	12
II.12. CIKK – PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS HARMADIK FELEK RÉSZÉRE	13
II.13. CIKK – A MEGÁLLAPODÁS MÓDOSÍTÁSA.....	14
II.14. CIKK – KIFIZETÉSI KÉRELMEK ENGEDMÉNYEZÉSE HARMADIK FELEKRE	14
II.15. CIKK – VIS MAIOR.....	15
II.16. CIKK – A TEVÉKENYSÉG VÉGREHAJTÁSÁNAK FELFÜGGESZTÉSE	15
II.16.1. A végrehajtás kedvezményezett általi felfüggesztése	15
II.16.2. A végrehajtás Bizottság általi felfüggesztése.....	15
II.16.3. A felfüggesztés joghatásai	16
II.17. CIKK – A MEGÁLLAPODÁS MEGSZÜNTETÉSE	17
II.17.1. A megállapodás kedvezményezett általi megszüntetése	17
II.17.2. A megállapodás Bizottság általi megszüntetése.....	17
II.17.3. A megszüntetés joghatásai	19
II.18. CIKK – ALKALMAZANDÓ JOG, VITARENDEZÉS ÉS VÉGREHAJTHATÓ HATÁROZATOK	20
B RÉSZ – PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK.....	21
II.19. CIKK – ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK	21
II.19.1. A költségek elszámolhatóságára vonatkozó feltételek.....	21
II.19.2. Elszámolható közvetlen költségek	21
II.19.3. Elszámolható közvetett költségek	23
II.19.4. Nem elszámolható költségek.....	23
II.20. CIKK – A BEJELENTETT ÖSSZEGET AZONOSÍTHATÓSÁGA ÉS ELLENŐRIZHETŐSÉGE	23
II.20.1. Költségek és hozzájárulások bejelentése	23
II.20.2. A bejelentett költségeket igazoló nyilvántartások és más dokumentumok.....	24

II.20.3.	A költségelszámolási gyakorlatok megfelelőségének meghatározására vonatkozó feltételek.....	26
II.21.	CIKK – A KEDVEZMÉNYEZETTHEZ KAPCSOLÓDÓ SZERVEZETEK KÖLTSÉGEINEK ELSZÁMOLHATÓSÁGA.....	26
II.22.	CIKK – KÖLTSÉGVETÉSI ÁTCSOPORTOSÍTÁSOK	27
II.23.	CIKK – A JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉG BE NEM TARTÁSA..	27
II.24.	CIKK – KIFIZETÉSEK FELFÜGGESZTÉSE ÉS KIFIZETÉSI HATÁRIDŐ	27
II.24.1.	Kifizetések felfüggesztése	27
II.24.2.	A kifizetési határidő felfüggesztése.....	29
II.25.	CIKK – A VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁS VÉGLEGES ÖSSZEGÉNEK KISZÁMÍTÁSA	29
II.25.1.	1. lépés – A visszatérítési ráta alkalmazása az elszámolható költségekre, valamint a költségfüggetlen finanszírozás és az egység-, százalékosátalány- és egyösszegűátalány-hozzájárulások hozzáadása.....	30
II.25.2.	2. lépés – A vissza nem térítendő támogatás maximális összegére való korlátozás.....	31
II.25.3.	3. lépés – Csökkentés a nonprofit szabály miatt	31
II.25.4.	4. lépés – Csökkentés szabálytalan végrehajtás vagy más kötelezettségszegés miatt	32
II.26.	CIKK – VISSZAFIZETTETÉS	33
II.26.1.	Visszafizettetés.....	33
II.26.2.	Visszafizettetési eljárás	33
II.26.3.	Késedelmi kamat	34
II.26.4.	Banki költségek	34
II.27.	CIKK – MŰVELETTELLENŐRZÉSEK, PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSEK ÉS ÉRTÉKELÉSEK	34
II.27.1.	Technikai, illetve pénzügyi szempontú műveletellenőrzések, pénzügyi ellenőrzések, valamint időközi és végleges értékelések	34
II.27.2.	Dokumentumok megőrzésének kötelezettsége.....	35

II.27.3. Információnyújtási kötelezettség	35
II.27.4. Helyszíni ellenőrzések	35
II.27.5. Kontradiktórium pénzügyi ellenőrzési eljárás	36
II.27.6. A pénzügyi ellenőrzés megállapításainak következményei	36
II.27.7. Rendszerszintű vagy visszatérő hiba, szabálytalanság, csalás vagy kötelezettségszegés korrekciója	36
II.27.8. Az OLAF jogai	39
II.27.9. Az Európai Számvevőszék és az Európai Ügyészség jogai	39

I. MELLÉKLET – ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK

A. RÉSZ – JOGI ÉS ADMINISZTRATÍV RENDELKEZÉSEK

II.1. CIKK – FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

A megállapodás alkalmazásában az alábbi fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

„Tevékenység”: [*1. választási lehetőség – tevékenységi támogatás*: a tevékenységek összessége vagy a projekt][*2. választási lehetőség – működési támogatás*: a munkaprogram], amelyre vonatkozóan a vissza nem térítendő támogatást odaítélték, és amelyeket a kedvezményezettnek az I. mellékletben foglaltak szerint kell végrehajtania.

„Kötelezettségzegés”: a kedvezményezett egy vagy több szerződéses kötelezettségének nemteljesítése.

„Bizalmas információk vagy dokumentumok”: minden olyan, a megállapodás végrehajtásával összefüggésben valamely fél által valamely más féltől kapott vagy megtekintett információ vagy dokumentum (bármilyen formátumban), amelyet valamely fél írásban bizalmasként jelölt meg. A nyilvánosan hozzáférhető információk nem minősülnek bizalmas információnak.

„Összeférhetlenség”: olyan helyzet, amelyben a megállapodás kedvezményezett általi pártatlan és tárgyilagos végrehajtása családi vagy érzelmi okok, politikai vagy nemzeti hovatartozással kapcsolatos okok, gazdasági érdekek, bármilyen egyéb közvetlen vagy közvetett személyes érdek, vagy bármely más, a Bizottsággal vagy a megállapodás tárgyához kapcsolódó harmadik féllel közös érdek miatt veszélybe kerül.

„Közvetlen költségek”: a tevékenység végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó és ahhoz közvetlenül hozzárendelhető egyedi költségek. Ezek a költségek semmilyen közvetett költséget nem tartalmazhatnak.

„Vis maior”: olyan előre nem látható és kivételes, a felek által nem befolyásolható helyzet vagy esemény, amely valamelyiküket meggátolja a megállapodásból eredő kötelezettségei teljesítésében, amely nem tulajdonítható a saját vagy alvállalkozójuk, kapcsolódó szervezeteik vagy pénzügyi támogatásban részesülő harmadik felek hibájának vagy gondatlanságának, és amely kellő gondossággal eljárva sem lehetett volna elkerülhető. Nem lehet vis maiorra hivatkozni a következők esetében: munkaügyi viták, sztrájkok, pénzügyi nehézségek, szolgáltatás nemteljesítése, a berendezések vagy az anyagok hibái, ezek késedelmes rendelkezésre bocsátása, kivéve, ha ezek közvetlenül egy elismert vis maior esetéből származnak.

„Hivatalos értesítés”: a felek közötti, levélben vagy e-mailben folytatott írásbeli kommunikáció olyan formája, amely révén a feladó minden kétséget kizáróan igazolni tudja, hogy az üzenetet kézbesítették a megjelölt címzettnek.

„Csalás”: a következőkre vonatkozó bármely cselekmény vagy mulasztás: olyan hamis, helytelen vagy hiányos nyilatkozatok vagy dokumentumok felhasználása vagy benyújtása, amelyek következménye az Unió költségvetéséből származó pénzeszközök vagy vagyoni eszközök hűtlen kezelése vagy jogellenes visszatartása; információ elhallgatása és ezzel egy konkrét kötelezettség megszegése, ugyanezekkel a következményekkel; vagy az említett

pénzeszközöknek vagy vagyoni eszközöknek az eredetileg megjelölt céltól eltérő célokra történő jogellenes felhasználása.

„Súlyos szakmai köteleességszegés”: valamely személy vagy szervezet szakmai tevékenységére vonatkozó törvények, rendeletek vagy etikai normák megsértése, vagy valamely személy vagy szervezet szakmai hitelességét befolyásoló, szándékosságra vagy súlyos gondatlanságra utaló jogellenes magatartása.

„Végrehajtási időszak”: a *tevékenység* részét képező egyes tevékenységek végrehajtásának az I.2.2. cikkben meghatározott időszaka.

„Közvetett költségek”: nem a *tevékenység* végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó egyedi költségek, ezért azok nem rendelhetők közvetlenül a tevékenységhez. Nem foglalhatnak magukban semmilyen, elszámolható *közvetlen költségként* azonosítható vagy bejelenthető költséget.

„Szabálytalanság”: uniós jogszabályi rendelkezésnek a kedvezményezett általi, cselekvéssel vagy mulasztással történő megsértése, amely kedvezőtlen hatással jár vagy járhat az Unió költségvetésére.

„A vissza nem térítendő támogatás maximális összege”: a tevékenységhez nyújtott, az I.3.1. cikkben meghatározott maximális uniós hozzájárulás.

„Előzetesen meglévő anyagok”: minden olyan anyag, dokumentum, technológia és know-how, amely már azelőtt létezett, mielőtt azt a kedvezményezett a *tevékenység* végrehajtásával összefüggő eredmény létrehozására felhasználta volna.

„Előzetesen meglévő jogok”: minden *előzetesen meglévő anyaghoz* kapcsolódó iparjogvédelmi jog vagy szellemi tulajdon-jog; többek között a kedvezményezett vagy bármely más harmadik fél által birtokolt tulajdonjog, hasznosítási jog és/vagy használati jog.

„Kapcsolódó személy”: a kedvezményezett ügyviteli, ügyvezető vagy felügyelő testületének természetes vagy jogi személy tagja, illetve a kedvezményezett tekintetében képviselői, döntéshozatali vagy kontrolljogkörrel rendelkező természetes vagy jogi személy.

„Kezdő időpont”: a *tevékenység* végrehajtása megkezdésének az I.2.2. cikkben előírt időpontja.

„Alvállalkozó igénybevétele”: a II.10. cikk értelmében vett olyan közbeszerzési szerződés, amely az II. mellékletben ismertetett *tevékenység* részét képező feladatok harmadik fél általi végrehajtását szabályozza.

II.2. CIKK – A KEDVEZMÉNYEZETT ÁLTALÁNOS KÖTELEZETTSÉGEI

A kedvezményezett:

- a) felelősséget visel a *tevékenység* megállapodás szerinti végrehajtásáért;
- b) köteles betartani a vonatkozó uniós, nemzetközi és nemzeti jogszabályok értelmében rá háruló jogi kötelezettségeket;
- c) köteles haladéktalanul tájékoztatni a Bizottságot, ha tudomást szerez olyan eseményről vagy körülményről, amely valószínűsíthetően befolyásolja vagy késlelteti a *tevékenység* végrehajtását;

- d) köteles haladéktalanul tájékoztatni a Bizottságot az alábbiakról:
- i. jogi, pénzügyi, műszaki, szervezeti vagy tulajdoni feltételeinek megváltozása, valamint nevének, címének vagy jogi képviselőjének változása;
 - ii. kapcsolódó szervezeti jogi, pénzügyi, műszaki, szervezeti vagy tulajdoni feltételeinek megváltozása, valamint a kapcsolódó szervezetek nevének, címének vagy jogi képviselőjének változása;
 - iii. az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 136. cikkében felsorolt, kizárást indokoló helyzetek megváltozása, a kapcsolódó szervezeti tekintetében is.

II.3. CIKK – A FELEK KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS

II.3.1. A kommunikáció formája és módjai

A megállapodáshoz vagy annak végrehajtásához kapcsolódó minden közlést, ideértve a döntésekről való értesítéseket, leveleket, dokumentumokat vagy az adminisztratív eljárásokhoz kapcsolódó tájékoztatásokat:

- a) írásban (papíralapon vagy elektronikus formátumban) a megállapodás nyelvén kell megtenni;
- b) el kell látni e megállapodás számával; valamint
- c) el kell látni az I.6. cikkben előírt alkalmazandó kommunikációazonosító adatokkal.

A felek megállapodnak különösen abban, hogy a levélben vagy e-mailben tett *hivatalos értesítések* teljes joghatással bírnak, és a közigazgatási vagy bírósági eljárásokban bizonyítékként elfogadhatók.

Ha valamely fél észszerű határidőn belüli írásbeli megerősítést kér egy elektronikus közlés kézhezvételéről, a küldő fél köteles mielőbb rendelkezésre bocsátani az elektronikusan küldött dokumentum aláírt papíralapú verzióját.

II.3.2. A közlések időpontja

A közlés akkor tekintendő beérkezettnek, amikor a címzett azt kézhez veszi, kivéve, ha e megállapodás előírja, hogy a közlés akkor tekintendő beérkezettnek, amikor azt elküldték.

Az e-mail címzett fél általi kézhezvétele dátumának az e-mail elküldésének időpontja számít, feltéve, hogy azt az I.6. cikkben felsorolt e-mail-címre küldik. A feladó számára lehetővé kell tenni, hogy igazolja a feladás időpontját, például az e-mail megnyitásának automatikusan előállított visszaigazolása formájában. Amennyiben a feladó kézbesíthetlenségi értesítést kap, mindent meg kell tennie annak biztosítására, hogy a másik fél e-mailben vagy postai úton ténylegesen megkapja a közlést. Ilyen esetben a feladó nem követ el kötelezettségszegést, ha a közlést nem a meghatározott határidőn belül küldi meg a címzettnek.

A Bizottságnak posta- vagy futárszolgálat útján küldött levélküldemények Bizottság általi kézhezvételének azt a napot kell tekinteni, amikor a levélküldeményt az I.6. cikkben azonosított szervezeti egység nyilvántartásba vette.

A *hivatalos értesítések* címzett általi kézhezvételének azon dátumot kell tekinteni, amely az üzenet adott címzett általi kézhezvételéről a feladó számára kiállított nyugtán szerepel.

A Bizottság a postai vagy elektronikus levelezési cím e megállapodás másik fele általi bármely nyilvánosságra nem hozott változását súlyos szakmai kötelességszegésnek tekintheti, amely az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 136. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett, kizárást indokoló helyzetek egyike.

II.4. CIKK – KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉG

II.4.1. A Bizottság nem vonható felelősségre a kedvezményezett által okozott vagy elszenvedett károkért, ideértve harmadik feleknek a *tevékenység* végrehajtásának következtében vagy annak végrehajtása során okozott károkat is.

II.4.2. A vis maior eseteit kivéve, a kedvezményezett köteles kártérítést nyújtani a Bizottság részére minden olyan kárért, amelyet a Bizottság a *tevékenység* végrehajtásának eredményeképpen vagy azért szenved el, mert a *tevékenység* végrehajtása nem a megállapodással teljes összhangban történt.

II.5. CIKK – ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG

II.5.1. A kedvezményezettnek minden szükséges intézkedést meg kell hoznia az *összeférhetetlenség* elkerülése érdekében.

II.5.2. A kedvezményezettnek haladéktalanul tájékoztatnia kell a Bizottságot minden, *összeférhetetlenségnek* minősülő vagy valószínűsíthetően ahhoz vezető helyzetről. A kedvezményezettnek azonnal meg kell tennie a helyzet orvoslásához szükséges intézkedéseket.

A Bizottság ellenőrizheti, hogy a meghozott intézkedések megfelelőek-e, és előírhatja, hogy egy meghatározott határidőig további intézkedéseket kell hozni.

II.6. CIKK – TITOKTARTÁS

II.6.1. A feleknek a *tevékenység* végrehajtása során és az egyenlegkifizetést követő öt évig bizalmasan kell kezelniük minden *bizalmas információt és dokumentumot*.

II.6.2. A felek csak akkor használhatják fel a *bizalmas információkat és dokumentumokat* a megállapodás szerinti kötelezettségeik teljesítésétől eltérő okból, ha azt megelőzően megszerezték a másik fél előzetes írásbeli hozzájárulását.

II.6.3. A titoktartási kötelezettségek megszűnnek, ha:

- a) a közlő fél hozzájárul ahhoz, hogy a másik fél mentesüljön az említett kötelezettségek alól;
- b) a *bizalmas információk vagy dokumentumok* a titoktartási kötelezettségek megsértésétől eltérő módon nyilvánossá válnak;
- c) a *bizalmas információk vagy dokumentumok* nyilvánosságra hozatalát jogszabály írja elő.

II.7. CIKK – SZEMÉLYES ADATOK KEZELÉSE

II.7.1. Személyes adatok Bizottság általi kezelése

A megállapodásban szereplő személyes adatok kezelését az (EU) 2018/1725¹ rendelet szerint kell elvégezni.

Az adatok kezelését az I.6. cikkben azonosított adatkezelő kizárólag a megállapodás végrehajtása, kezelése és nyomon követése vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából végzi, ideértve a műveletellenőrzéseket, pénzügyi ellenőrzéseket és vizsgálatokat a II.27. cikknek megfelelően.

A kedvezményezett az (EU) 2018/1725 rendelettel összhangban jogosult a személyes adataihoz való hozzáférésre, azok helyesbítésére vagy törlésére, valamint azok kezelésének korlátozására, vagy adott esetben az adathordozhatóságra vagy az adatkezelés elleni tiltakozásra. Ennek érdekében a személyes adatai kezelésére vonatkozó kéréseket az I.6. cikkben azonosított adatkezelő részére kell elküldenie.

A kedvezményezett bármikor panasszal élhet az európai adatvédelmi biztosnál.

II.7.2. Személyes adatok kedvezményezett általi kezelése

Az e megállapodás körébe tartozó személyes adatok kezelése során a kedvezményezett köteles betartani az alkalmazandó uniós és nemzeti adatvédelmi szabályokat (ideértve az engedélyekre és az értesítési kötelezettségekre vonatkozó szabályokat is).

A kedvezményezett csak olyan adatokhoz biztosíthat hozzáférést a személyzete számára, amelyek feltétlenül szükségesek a megállapodás végrehajtásához, kezeléséhez és nyomon követéséhez. A kedvezményezettnek biztosítania kell, hogy a személyes adatok kezelésére jogosult személyzet titoktartási kötelezettséget vállaljon, vagy megfelelő titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozzon.

A kedvezményezettnek – az adatkezeléssel járó kockázatokra, valamint az érintett személyes adatok kezelésének jellegére, hatókörére, összefüggéseire és céljaira figyelemmel – megfelelő technikai és szervezési biztonsági intézkedéseket kell elfogadnia. Ez adott esetben az alábbiak biztosítására szolgál:

- a) a személyes adatok álnevesítése és titkosítása;
- b) a személyes adatok kezelésére használt rendszerek és szolgáltatások folyamatos bizalmas jellege, integritása, rendelkezésre állása és ellenálló képessége;
- c) fizikai vagy műszaki incidens esetén a személyes adatok rendelkezésre állása és a hozzájuk való hozzáférés kellő időben való helyreállításának a képessége;
- d) az adatkezelés biztonságának biztosítására hozott technikai és szervezési intézkedések hatékonyságának rendszeres tesztelésére, felmérésére és értékelésére szolgáló eljárás;
- e) a személyes adatoknak a továbbított, tárolt vagy más módon kezelt személyes adatok véletlen vagy jogellenes megsemmisítésével, elvesztésével, megváltoztatásával,

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről.

jogosulatlan nyilvánosságra hozatalával vagy az azokhoz való jogosulatlan hozzáféréssel szembeni védelmét célzó intézkedések.

II.8.CIKK – AZ UNIÓS FINANSZÍROZÁS LÁTHATÓSÁGA

II.8.1. Tájékoztatás az uniós finanszírozásról, valamint az Európai Unió jelképeinek használata

A Bizottság ellenkező kérése vagy jóváhagyása hiányában, a *tevékenységre* vonatkozó bármely közlés vagy nyilvánosságra hozatal esetén, beleértve a konferencia vagy szeminárium során, illetve bármilyen tájékoztató vagy promóciós anyag (így például brosúra, szórólap, poszter, prezentáció, elektronikus formában stb.) útján tett közléseket, a kedvezményezett köteles:

- a) megemlíteni, hogy uniós pénzügyi támogatásában részesített *tevékenységről* van szó; valamint
- b) feltüntetni az Európai Unió jelképét.

Ha az Európai Unió jelképe más logóval együtt jelenik meg, a jelképet kellőképpen hangsúlyosan kell elhelyezni.

Az Európai Unió jelképeinek megjelenítésére vonatkozó kötelezettség nem biztosít kizárólagos használati jogot a kedvezményezett számára. A kedvezményezett sem bejegyzés útján, sem más módon nem szerezheti meg az Európai Unió jelképét, illetve más hasonló védjegyet vagy logót.

Az első, második és harmadik albekezdés alkalmazásában és az azokban meghatározott feltételek mellett a kedvezményezett a Bizottság előzetes engedélye nélkül használhatja az Európai Unió jelképét.

II.8.2. A Bizottság felelősségét kizáró nyilatkozatok

A kedvezményezett által a *tevékenység* kapcsán bármilyen formában és bármilyen eszköz útján tett valamennyi közlés vagy nyilvánosságra hozatal esetén jelezni kell az alábbiakat:

- a) az abban foglaltak csak a szerző véleményét tükrözik; valamint
- b) a Bizottság nem felelős az ott szereplő információk semminemű felhasználásáért.

II.9. CIKK – ELŐZETESEN MEGLÉVŐ JOGOK ÉS AZ EREDMÉNYEK TULAJDONJOGA ÉS FELHASZNÁLÁSA (BELEÉRTVE A SZELLEMITULAJDONJOGOKAT ÉS AZ IPARJOGVÉDELMI JOGOKAT)

II.9.1. A kedvezményezettnek az eredmények feletti tulajdonjoga

A megállapodásban foglalt eltérő rendelkezés hiányában a kedvezményezett megtartja a *tevékenység* eredményeinek, valamint a *tevékenységhez* kapcsolódó jelentéseknek és egyéb dokumentumoknak a tulajdonjogát, ideértve az iparjogvédelmi jogokat és szellemi tulajdonjogokat is.

II.9.2. Előzetesen meglévő jogok

Amennyiben a Bizottság írásbeli kérelmet küld a kedvezményezett részére, amelyben meghatározza, hogy az eredmények mely részét kívánja felhasználni, a kedvezményezettnek:

- a) jegyzéket kell összeállítania, amely tartalmazza az említett eredményekben foglalt valamennyi *előzetesen meglévő jogot*; valamint
- b) ezt a jegyzéket legkésőbb az egyenlegkifizetési kérelemmel együtt el kell juttatnia a Bizottsághoz.

A kedvezményezettnek gondoskodnia kell arról, hogy a kedvezményezett, illetve kapcsolódó szervezetei a megállapodás végrehajtása során valamennyi *előzetesen meglévő jog* felhasználásának jogával rendelkezzenek.

II.9.3. Az Uniónak az eredmények és az előzetesen meglévő jogok felhasználására vonatkozó jogai

A kedvezményezett a *tevékenység* eredményeinek felhasználására vonatkozó alábbi jogokat biztosítja az Unió számára:

- a) saját céljaira történő felhasználás és különösen rendelkezésre bocsátás a Bizottságnál, más uniós intézményeknél, ügynökségeknél és szerveknél, valamint tagállami intézményeknél dolgozó személyek számára, továbbá másolás, többszörözés egészben vagy részben és korlátlan számú másolatban;
- b) többszörözés: az eredmények bármely úton (mechanikus, digitális vagy egyéb), bármilyen formában történő közvetlen vagy közvetett, részleges vagy teljes, ideiglenes vagy állandó többszörözésének engedélyezéséhez való jog;
- c) közzététel: a nyilvánosság számára, vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő bemutatás, előadás vagy közvetítés engedélyezéséhez való jog, beleértve az eredmények oly módon történő hozzáférhetővé tételét is, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg; ez a jog a kábelhálózaton és műholdon keresztüli közzétételre és közvetítésre is kiterjed;
- d) terjesztés: az eredmények vagy az eredményekről készült másolatok nyilvánosság számára történő terjesztésének engedélyezéséhez való jog;
- e) adaptálás: az eredmények módosításához való jog;
- f) fordítás;
- g) az eredmények tárolásához és archiválásához való jog a Bizottságra alkalmazandó iratkezelési szabályokkal összhangban, beleértve a digitalizálást, valamint a formátum megőrzés vagy új felhasználás céljára történő módosítását;
- h) amennyiben az eredmények dokumentumok, a dokumentumok további felhasználásának engedélyezése a bizottsági dokumentumok további felhasználásáról szóló, 2011. december 12-i 2011/833/EU bizottsági határozattal összhangban, amennyiben az említett határozat alkalmazandó, és amennyiben annak hatálya a dokumentumokra kiterjed, és a határozat egyik rendelkezése sem zárja ki azokat a határozat hatálya alól. E rendelkezés alkalmazásában a „további felhasználás” és a „dokumentum” kifejezések tekintetében a 2011/833/EU határozat fogalommeghatározásai alkalmazandók.

A fenti felhasználási jogok tovább pontosíthatók a különös feltételekben.

A különös feltételekben további felhasználási jogokról lehet rendelkezni az Unió számára.

A kedvezményezettnek szavatolnia kell, hogy az Uniónak joga van a *tevékenység* eredményeibe belefoglalt *előzetesen meglévő jogok* felhasználására. A különös feltételekben foglalt eltérő rendelkezések hiányában, az *előzetesen meglévő jogokat* ugyanazokra a célokra és a *tevékenység* eredményeinek felhasználási jogaira alkalmazandókkal azonos feltételek mellett kell felhasználni.

Az eredmény Unió általi nyilvánosságra hozatalakor a szerzői jog tulajdonosára vonatkozó tájékoztatást kell beilleszteni. A szerzői jogra vonatkozó tájékoztatás a következő: „© – év – a szerzői jogok tulajdonosának neve. Minden jog fenntartva. Az Európai Unió számára feltételek mellett engedélyezve.”.

Amennyiben a kedvezményezett biztosítja a felhasználás jogát a Bizottság részére, az nem érinti a Bizottság II.6. cikk szerinti titoktartási kötelezettségeit vagy a kedvezményezett II.2. cikk szerinti kötelezettségeit.

II.10. CIKK– A TEVÉKENYSÉG VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES SZERZŐDÉSEK ODAÍTÉLÉSE

II.10.1. Amennyiben a *tevékenység* végrehajtásához a kedvezményezettnek árukat vagy szolgáltatásokat, illetve építési beruházást kell beszereznie, a kedvezményezett a szokásos beszerzési gyakorlatával összhangban ítélni oda a szerződést, feltéve, hogy az összességében legelőnyösebb ajánlatnak vagy adott esetben a legalacsonyabb árat kínáló ajánlatnak ítéli azt oda. Ennek során el kell kerülnie minden *összeférhetetlenséget* okozó helyzetet.

A kedvezményezett köteles biztosítani, hogy a Bizottság, az Európai Számvevőszék és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a kedvezményezett alvállalkozóival szemben is gyakorolni tudja a II.27. cikkben megállapított jogait.

II.10.2. Az a kedvezményezett, amely a 2014/24/EU irányelv² alkalmazásában „ajánlatkérő szervnek” vagy a 2014/25/EU irányelv³ alkalmazásában „ajánlatkérőnek” minősül, köteles betartani a közbeszerzés területén irányadó nemzeti szabályokat.

A kedvezményezett köteles biztosítani, hogy a II.4., II.5., II.6. és II.9. cikk értelmében rá alkalmazandó feltételek az alvállalkozókra is alkalmazandók legyenek.

II.10.3. A *tevékenység* végrehajtásáért és a megállapodás betartásáért a felelősséget kizárólag a kedvezményezett viseli.

II.10.4. Amennyiben a kedvezményezett megszegi a II.10.1. cikk szerinti kötelezettségeit, úgy az érintett szerződéssel kapcsolatos költségek a II.19.2. cikk c), d) és e) pontjával összhangban nem elszámolhatónak minősülnek.

Amennyiben a kedvezményezett megszegi a II.10.2. cikk szerinti kötelezettségeit, úgy a vissza nem térítendő támogatás a II.25.4. cikkel összhangban csökkenthető.

II.11. CIKK – ALVÁLLALKOZÓK IGÉNYBEVÉTELE A TEVÉKENYSÉG RÉSZÉT KÉPEZŐ FELADATOKRA

² Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU (2014. február 26.) irányelve a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

II.11.1. A kedvezményezett igénybe vehet alvállalkozókat a *tevékenység* részét képező feladatokra. Ebben az esetben biztosítani kell, hogy a II.10. cikkben meghatározott feltételeken túl az alábbi feltételek is teljesülnek:

- a) az alvállalkozói szerződések nem vonatkoznak a *tevékenység* alapvető feladataira;
- b) a *tevékenység* természete és a *tevékenység* végrehajtásához szükséges eszközök miatt indokolt az alvállalkozói szerződésbe adás;
- c) az alvállalkozói szerződésbe adás előzetes költségei egyértelműen azonosíthatók a II. mellékletben szereplő előzetes költségvetésben;
- d) az II. mellékletben szereplő rendelkezés hiányában az alvállalkozó igénybevételéről a kedvezményezett tájékoztatást nyújt, és azt a Bizottság jóváhagyja. A Bizottság jóváhagyást adhat:
 - i. az alvállalkozó igénybevételét megelőzően, ha a kedvezményezett a II.13. cikkben előírt módosítást kér; vagy
 - ii. az alvállalkozó igénybevételét követően, amennyiben az alvállalkozó igénybevétele:
 - kifejezetten indokolásra kerül az I.4.3. és az I.4.4. cikkben említett időközi vagy végleges technikai jelentésben; valamint
 - nem igényli a megállapodás olyan módosítását, amely megkérdőjelezi a vissza nem térítendő támogatás odaítélésére vonatkozó határozatot, vagy sérti a pályázók közötti egyenlő bánásmód elvét;
- e) a kedvezményezett biztosítja, hogy a II.8. cikk értelmében rá alkalmazandó feltételek az alvállalkozókra is alkalmazandók.

II.11.2. Amennyiben a kedvezményezett megszegi a II.11.1. cikk a), b), c) vagy d) pontja szerinti kötelezettségeit, úgy az érintett szerződéssel kapcsolatos költségek a II.19.2. cikk f) pontjával összhangban nem elszámolhatónak minősülnek.

Amennyiben a kedvezményezett megszegi a II.11.1. cikk szerinti kötelezettségét, úgy a vissza nem térítendő támogatás a II.25.4. cikkel összhangban csökkenthető.

II.12. CIKK – PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS HARMADIK FELEK RÉSZÉRE

II.12.1. Amennyiben a *tevékenység* végrehajtása során a kedvezményezettnek pénzügyi támogatást kell nyújtania harmadik felek részére, úgy a kedvezményezett köteles az ilyen pénzügyi támogatást az II. mellékletben meghatározott feltételekkel összhangban nyújtani. Az említett feltételek értelmében legalább az alábbi információkat kell feltüntetni:

- a) a pénzügyi támogatás maximális összege. Ez az összeg egyetlen harmadik fél esetében sem haladhatja meg a 60 000 EUR-t, kivéve, ha az I. mellékletben meghatározott *tevékenység* célkitűzésének megvalósítása máskülönben lehetetlen vagy túlságosan nehéz lenne;
- b) a pénzügyi támogatás pontos összegének meghatározására vonatkozó kritériumok;
- c) a pénzügyi támogatásra jogosult különböző típusú tevékenységek, meghatározott lista alapján;
- d) azon személyek vagy jogalany-kategóriák meghatározása, amelyek a pénzügyi támogatást igénybe vehetik;
- e) a pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó kritériumok.

II.12.2. A II.12.1. cikk alóli kivételként, amennyiben a pénzügyi támogatást pénzdíj formájában nyújtják, úgy a kedvezményezett köteles az ilyen pénzügyi támogatást az II. mellékletben meghatározott feltételekkel összhangban nyújtani. Az említett feltételek értelmében legalább az alábbi információkat kell feltüntetni:

- a) a jogosultsági feltételek és az odaítélési szempontok;
- b) a pénzdíj összege;
- c) a kifizetési eljárások.

II.12.3. A kedvezményezett köteles biztosítani, hogy a II.4., II.5., II.6., II.8., II.9. és II.27. cikk értelmében rá alkalmazandó feltételek pénzügyi támogatásban részesülő harmadik felekre is alkalmazandók legyenek.

II.13. CIKK – A MEGÁLLAPODÁS MÓDOSÍTÁSA

II.13.1. A megállapodás kizárólag írásban módosítható.

II.13.2. A módosításnak nem lehet célja vagy hatása olyan módosításoknak a megállapodásba való bevezetése, amelyek megkérdőjelezhetik a vissza nem térítendő támogatás odaítélésére vonatkozó határozatot, illetve sérthetik a pályázók egyenlő elbírálásának elvét.

II.13.3. A módosításra irányuló kérelemnek teljesítenie kell az alábbiakat:

- a) kellően meg kell indokolni;
- b) a megfelelő igazoló dokumentumoknak kell kísérniük; valamint
- c) a tervezett hatálybalépés előtt kellő időben, de mindenképpen a *végrehajtási időszak* vége előtt egy hónappal meg kell küldeni a másik félnek.

A c) pont nem alkalmazandó a módosítást indítványozó fél által kellően megindokolt és a másik fél által elfogadott esetekben.

II.13.4. Működési támogatás esetén az I.2.2. cikkben meghatározott időszak nem hosszabbítható meg módosítások által.

II.13.5. A módosítások azon a napon lépnek hatályba, amelyen az utoljára aláíró szerződő fél azt aláírja, vagy amelyen a módosításra irányuló kérelmet jóváhagyják.

A módosítások a felek által közösen elfogadott naptól fogva alkalmazandók, illetve közösen elfogadott nap hiányában attól a naptól, amelyen a módosítás hatályba lép.

II.14. CIKK – KIFIZETÉSI KÉRELMEK ENGEDMÉNYEZÉSE HARMADIK FELEKRE

II.14.1. A kedvezményezett nem engedményezheti a Bizottsággal szembeni kifizetési kérelmeit harmadik félre, kivéve, ha ezt a Bizottság a kedvezményezett által benyújtott indokolt írásbeli kérelmére jóváhagyja.

Amennyiben a Bizottság nem fogadja el az engedményezést vagy annak feltételeit nem teljesítik, az engedményezésnek rá nézve nincs hatása.

II.14.2. Az engedményezés semmilyen körülmények között nem mentesíti a kedvezményezettet a Bizottsággal szemben fennálló kötelezettségei alól.

II.15. CIKK – VIS MAIOR

II.15.1. Ha valamelyik fél vis maior helyzettel szembesül, arról haladéktalanul *hivatalos értesítést* kell küldenie a másik fél részére, a helyzet vagy az esemény jellegének, várható időtartamának és előre látható hatásainak feltüntetésével.

II.15.2. A feleknek meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket a vis maior következtében keletkező károk korlátozása érdekében. Minden tőlük telhetőt meg kell tenniük, hogy a lehető leghamarabb folytathassák a *tevékenység* végrehajtását.

II.15.3. A vis maior helyzettel sújtott fél nem tekinthető felelősnek a megállapodás szerinti kötelezettségeinek megszegéséért, amennyiben a teljesítést vis maior helyzet gátolta.

II.16. CIKK – A TEVÉKENYSÉG VÉGREHAJTÁSÁNAK FELFÜGGESZTÉSE

II.16.1. A végrehajtás kedvezményezett általi felfüggesztése

A kedvezményezett a *tevékenység* egészének vagy egy részének a végrehajtását felfüggesztheti, amennyiben rendkívüli körülmények – különösen vis maior esete – miatt a végrehajtás lehetetlenné vagy túlságosan nehézé válik.

A kedvezményezettnek haladéktalanul tájékoztatnia kell a Bizottságot és fel kell tüntetnie az alábbiakat:

- a) a felfüggesztés indoka, beleértve a rendkívüli körülmények előfordulásának időpontjára vagy időszakára vonatkozó részleteket; valamint
- b) a végrehajtás folytatásának várható időpontja.

Amint a körülmények lehetővé teszik, hogy a kedvezményezett folytassa a *tevékenység* végrehajtását, a kedvezményezettnek haladéktalanul értesítenie kell a Bizottságot, és be kell nyújtania a megállapodás módosítására vonatkozóan a II.16.3. cikkben előírt kérelmet. Ez a kötelezettség nem alkalmazandó, ha a megállapodás a II.17.1. cikkel vagy a II.17.2.1. cikk b) vagy c) pontjával összhangban megszűnik.

II.16.2. A végrehajtás Bizottság általi felfüggesztése

II.16.2.1. A felfüggesztés indokai

A Bizottság felfüggesztheti a *tevékenység*, illetve annak bármely része végrehajtását a következő esetekben:

- a) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy az odaítélési eljárás, illetve a megállapodás végrehajtása során a kedvezményezett *szabálytalanságot, csalást* vagy *kötelezettségszegést* követett el;
- b) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy a kedvezményezett a számára hasonló feltételek mellett odaítélt más, az Unió vagy az Európai Atomenergia-közösség (a továbbiakban: Euratom) által nyújtott vissza nem térítendő támogatás kapcsán rendszerszintű vagy visszatérő *szabálytalanságot, csalást* vagy súlyos *kötelezettségszegést* követett el, és a *szabálytalanság, csalás* vagy *kötelezettségszegés* lényeges hatással van erre a vissza nem térítendő támogatásra; vagy
- c) ha a Bizottságban felmerül a gyanú, hogy az odaítélési eljárás vagy a megállapodás végrehajtása során a kedvezményezett *szabálytalanságot, csalást* vagy

kötelezettségzegést követett el, és a Bizottságnak ellenőriznie kell ezek tényleges megtörténtét.

II.16.2.2. Felfüggesztési eljárás

1. lépés – A *tevékenység* végrehajtásának felfüggesztése előtt a Bizottság köteles *hivatalos értesítést* küldeni a kedvezményezett részére:

- a) amelyben tájékoztatja az alábbiakról:
 - i. a végrehajtás felfüggesztésére irányuló szándéka;
 - ii. a felfüggesztés indokai;
 - iii. a II.16.2.1. cikk a) és b) pontjában említett esetekben a végrehajtás folytatásához szükséges feltételek; valamint
- b) felkéri észrevételek benyújtására a *hivatalos értesítés* kézhezvételét követő 30 naptári napon belül.

2. lépés – Ha a Bizottsághoz nem érkeznek észrevételek, vagy ha úgy dönt, hogy a beérkezett észrevételek ellenére is folytatja az eljárást, *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- a) a végrehajtás felfüggesztése;
- b) a felfüggesztés indokai; valamint
- c) a II.16.2.1. cikk a) és b) pontjában említett esetekben a végrehajtás folytatására vonatkozó végleges feltételek; vagy
- d) a II.16.2.1. cikk c) pontjában említett esetekben a szükséges ellenőrzés befejezésének indikatív időpontja.

A felfüggesztés a *hivatalos értesítés* kedvezményezett általi kézhezvételét követő öt naptári nappal lép hatályba, vagy a *hivatalos értesítésben* meghatározott későbbi időpontban.

Ennek hiányában a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja a kedvezményezettet, hogy nem folytatja a felfüggesztési eljárást.

II.16.2.3. A végrehajtás folytatása

A végrehajtás folytatása érdekében a kedvezményezettnek a lehető leghamarabb teljesítenie kell a közölt feltételeket, és tájékoztatnia kell a Bizottságot az elért előrehaladásról.

Amennyiben teljesülnek a végrehajtás folytatásához szükséges feltételek vagy elvégzik a szükséges ellenőrzéseket, a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére:

- a) amelyben tájékoztatja a kedvezményezettet, hogy a felfüggesztés megszüntetésére vonatkozó feltételek teljesültek, valamint
- b) előírja, hogy a kedvezményezett nyújtsa be a megállapodás módosítására irányuló, a II.16.3. cikk szerinti kérelmet. Ez a kötelezettség nem alkalmazandó, ha a megállapodás a II.17.1., II.17.2. cikk vagy II.17.2.1. cikk c), g) vagy h) pontjával összhangban megszűnik.

II.16.3. A felfüggesztés joghatásai

Amennyiben a *tevékenység* végrehajtása folytatható, és a megállapodás nem szűnt meg, a megállapodást a II.13. cikknek megfelelően módosítani kell az alábbiak érdekében:

- a) meg kell határozni a *tevékenység* folytatásának időpontját;

- b) meg kell hosszabbítani a *tevékenység* időtartamát; valamint
- c) meg kell tenni a *tevékenységnek* az új helyzethez való igazításához szükséges minden egyéb változtatást.

A felfüggesztés megszűnése a módosításban meghatározott folytatási időponttól hatályos. Ez az időpont a módosítás hatálybalépésének időpontjánál korábbi időpont is lehet.

A vissza nem térítendő támogatásból semmilyen olyan költség nem téríthető vissza és nem fedezhető, amely a felfüggesztett *tevékenység* vagy annak felfüggesztett része végrehajtásához kapcsolódóan merült fel.

A *tevékenység* végrehajtásának felfüggesztése nem érinti a Bizottság azon jogát, hogy a II.17.2. cikknek megfelelően megszüntesse a megállapodást, valamint a II.25.4. és II.26. cikknek megfelelően csökkentse a vissza nem térítendő támogatást, illetve visszafizettesse a jogtalanul kifizetett összegeket.

Egyik fél sem követelhet kártérítést a másik fél általi felfüggesztés miatt.

II.17. CIKK – A MEGÁLLAPODÁS MEGSZÜNTETÉSE

II.17.1. A megállapodás kedvezményezett általi megszüntetése

A kedvezményezett megszüntetheti a megállapodást.

A kedvezményezettnek a megszüntetésről szóló *hivatalos értesítést* kell küldenie a Bizottság részére, amelyben megadja az alábbiakat:

- a) a megszüntetés indokai; valamint
- b) az az időpont, amikor a megszüntetés hatályba lép. Ez az időpont nem lehet korábbi, mint a *hivatalos értesítés* időpontja.

Amennyiben a kedvezményezett nem adja meg a megszüntetés indokait, vagy amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy az indokok nem indokolják a megszüntetést, a megállapodás szabálytalanul megszüntetettnek minősül.

A megszüntetés a *hivatalos értesítésben* megjelölt napon lép hatályba.

II.17.2. A megállapodás Bizottság általi megszüntetése

II.17.2.1. A megszüntetés indokai

A Bizottság megszüntetheti a megállapodást, ha:

- a) ha a kedvezményezett jogi, pénzügyi, műszaki vagy szervezeti feltételeinek, illetve tulajdonosi helyzetének megváltozása valószínűsíthetően jelentős hatással van a megállapodás végrehajtására, vagy megkérdőjelezi a vissza nem térítendő támogatás odaítélésére vonatkozó határozatot, vagy oly módon változnak meg az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 136. cikkében felsorolt, kizárást indokoló helyzetek, amely megkérdőjelezi a vissza nem térítendő támogatás odaítélésére vonatkozó határozatot;
- b) a kedvezményezett, az ahhoz kapcsolódó személy vagy az odaítélés vagy a megállapodás végrehajtása szempontjából lényeges természetes személy súlyos

kötelezettségszegést követett el, többek között szabálytalanul hajtotta végre az I. mellékletben ismertetett *tevékenységet*;

- c) a *tevékenység* végrehajtását vis maior vagy rendkívüli körülmények akadályozzák, illetve ezek miatt a végrehajtás felfüggesztésre kerül, és:
- i. a folytatás nem lehetséges; vagy
 - ii. a megállapodás szükséges módosításai megkérdőjelezik a vissza nem térítendő támogatás odaítélésére vonatkozó határozatot, vagy sérti a pályázók közötti egyenlő bánásmód elvét;
- d) a kedvezményezett, vagy a kedvezményezett kötelezettségeiért korlátlan felelősséggel tartozó természetes vagy jogi személy:
- i. csődeljárás, fizetéseképtelenségi vagy felszámolási eljárás alatt áll, a vagyonát végelszámoló vagy bíróság kezeli, a hitelezőkkel csődegyezsége kötött, üzleti tevékenységét felfüggesztette, vagy az uniós vagy a nemzeti jogban meghatározott hasonló eljárás következtében az előbbiekhöz hasonló helyzetben van;
 - ii. megszegte az alkalmazandó jog szerinti adófizetési vagy társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségét;
- e) a kedvezményezett vagy az ahhoz *kapcsolódó személy* vagy az odaítélés vagy a megállapodás végrehajtása szempontjából lényeges természetes személy elkövette az alábbiak valamelyikét:
- i. *súlyos szakmai kötelezettség-szegés*, bármilyen módon is bizonyították azt,
 - ii. *csalás*;
 - iii. korrupció;
 - iv. bünszervezethez kapcsolódó magatartás;
 - v. pénzmosás;
 - vi. terrorizmussal összefüggő bűncselekmények (többek között a terrorizmus finanszírozása);
 - vii. gyermekmunka vagy az emberkereskedelemmel kapcsolatos egyéb bűncselekmények;
- f) a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy az odaítélési eljárás, illetve a megállapodás végrehajtása során a kedvezményezett vagy az ahhoz *kapcsolódó személy* vagy az odaítélés vagy a megállapodás végrehajtása szempontjából lényeges természetes személy *szabálytalanságot*, *csalást* vagy *kötelezettség-szegést* követett el, beleértve azt is, ha a kedvezményezett vagy az ahhoz *kapcsolódó személy* vagy természetes személy hamis információkat nyújtott be vagy nem nyújtotta be a kért információkat;
- g) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy a kedvezményezett a számára hasonló feltételek mellett odaítélt más uniós vagy az Euratom által nyújtott vissza nem térítendő támogatás kapcsán rendszerszintű vagy visszatérő *szabálytalanságot*, *csalást* vagy súlyos *kötelezettség-szegést* követett el, és az ilyen *szabálytalanság*, *csalás* vagy *kötelezettség-szegés* lényeges hatással van erre a vissza nem térítendő támogatásra;
- h) egy kedvezményezett vagy ahhoz *kapcsolódó személy* vagy az odaítélés vagy a megállapodás végrehajtása szempontjából lényeges természetes személy azzal a szándékkal hozott létre eltérő joghatóság alá tartozó szervezetet, hogy megkerüljön bizonyos adózási, társadalmi vagy egyéb jogi előírásokat a bejegyzett székhelye,

központi ügyvezetésének helye vagy elsődleges üzleti tevékenységének helye szerinti joghatóságban;

- i) egy kedvezményezettet vagy ahhoz kapcsolódó személyt a h) pontban említett szándékkal hoztak létre; vagy
- j) a Bizottság *hivatalos értesítést* küldött a kedvezményezett számára, amelyben felkérte kapcsolódó szervezete részvételének megszüntetésére, mert az említett szervezet az e)–j) pontban előírt helyzetek egyikében van, és a kedvezményezett elmulasztott a szervezet részvételének megszüntetésére és feladatainak újraelosztására irányuló módosítást kérni.

II.17.2.2. Megszüntetési eljárás

1. lépés –A megállapodás megszüntetése előtt a Bizottság köteles *hivatalos értesítést* küldeni a kedvezményezett részére:

- a) amelyben tájékoztatja az alábbiakról:
 - i. a megszüntetésre irányuló szándéka;
 - ii. a megszüntetés indokai; valamint
- b) felkéri, hogy a *hivatalos értesítés* kézhezvételét követő 45 naptári napon belül:
 - i. nyújtson be észrevételeket; valamint
 - ii. a II.17.2.1. cikk b) pontja esetén tájékoztassa a Bizottságot a megállapodás szerinti kötelezettségek teljesítésének biztosítására irányuló intézkedésekről.

2. lépés – Ha a Bizottsághoz nem érkeznek észrevételek, vagy ha úgy dönt, hogy a beérkezett észrevételek ellenére is folytatja az eljárást, *hivatalos értesítést* küld a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja a megszüntetésről és annak hatálybalépése időpontjáról.

Ennek hiányában a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja a kedvezményezettet, hogy nem folytatja a megszüntetési eljárást.

A megszüntetés az alábbiak szerint lép hatályba:

- a) a II.17.2.1. cikk a), b) és d) pontja szerinti megszüntetés esetén: a második albekezdésben (vagyis a 2. lépésben) említett, megszüntetésről szóló *hivatalos értesítésben* meghatározott napon;
- b) a II.17.2.1. cikk c) és e)–j) pontja szerinti megszüntetés esetén: a második albekezdésben (vagyis a 2. lépésben) említett, megszüntetésről szóló *hivatalos értesítés* kedvezményezett általi kézhezvételét követő napon.

II.17.3. A megszüntetés joghatásai

A megszüntetés hatálybalépésének napját követő 60 naptári napon belül a kedvezményezettnek be kell nyújtania az I.4.4. cikkben előírt egyenlegkifizetési kérelmet.

Amennyiben a Bizottság e határidőn belül nem veszi kézhez az egyenlegkifizetési kérelmet, a vissza nem térítendő támogatás által csak azokat a költségeket vagy hozzájárulásokat térítik vissza, illetve fedezik, amelyek jóváhagyott technikai jelentésben és adott esetben jóváhagyott pénzügyi kimutatásban szerepelnek.

Amennyiben a Bizottság azért szünteti meg a megállapodást, mert a kedvezményezett nem teljesítette a kifizetési kérelem benyújtására vonatkozó kötelezettségét, a kedvezményezett a

megszüntetést követően semmilyen kifizetési kérelmet nem nyújthat be. Ebben az esetben a második albekezdés alkalmazandó.

A Bizottság a benyújtott jelentések alapján kiszámítja a vissza nem térítendő támogatás végleges összegét a II.25. cikkben említettek szerint és az egyenleget az I.4.5. cikkben említettek szerint. Csak azokat a tevékenységeket kell figyelembe venni, amelyeket a megszüntetés hatálybalépése vagy az I.2.2. cikkben meghatározott *végrehajtási időszak* vége előtt végeznek, attól függően, hogy melyik következik be hamarabb. Amennyiben a vissza nem térítendő támogatás az I.3.2. cikk a) pontjának i. alpontjában előírtak szerint ténylegesen felmerült költségek visszatérítésének formáját ölti, a vissza nem térítendő támogatás által csak a megszüntetés hatálybalépése előtt felmerült költségeket térítik vissza, illetve fedezik. Nem vehetők figyelembe, nem téríthetők vissza, illetve nem fedezhetők a vissza nem térítendő támogatás által az olyan szerződésekhez kapcsolódó költségek, amelyek teljesítése csak a megszüntetést követően esedékes.

A Bizottság a II.25.4. cikkel összhangban csökkentheti a vissza nem térítendő támogatás összegét az alábbi esetekben:

- a) a megállapodás kedvezményezett általi, a II.17.1. cikk értelmében vett szabálytalan megszüntetése; vagy
- b) a megállapodás Bizottság általi megszüntetése a II.17.2.1. cikk b)–j) pontjában foglalt indokok bármelyike alapján.

Egyik fél sem követelhet kártérítést a másik fél általi megszüntetés miatt.

A megszüntetést követően a kedvezményezett – különösen az I.4., II.6., II.8., II.9., II.14. és II.27. cikk, valamint a különös feltételekben foglalt, az eredmények felhasználására vonatkozó kiegészítő rendelkezések szerinti – kötelezettségei továbbra is érvényesek.

II.18. CIKK – ALKALMAZANDÓ JOG, VITARENDEZÉS ÉS VÉGREHAJTHATÓ HATÁROZATOK

II.18.1. A megállapodásra az alkalmazandó uniós jog az irányadó, szükség szerint kiegészítve Belgium jogával.

II.18.2. Az EUMSZ 272. cikkével összhangban a Törvényszék, illetve fellebbezés esetén az Európai Unió Bírósága kizárólagos hatáskörrel rendelkezik az Unió és valamely kedvezményezett között a megállapodás értelmezését, alkalmazását vagy érvényességét illetően felmerült jogviták rendezésére, amennyiben a jogvita békés úton nem rendezhető.

II.18.3. Az EUMSZ 299. cikkével összhangban, a II.26. cikk értelmében vett visszafizettetés alkalmazásában, a Bizottság végrehajtható határozatot fogadhat el a jogalanyokat – az államokat kivéve – terhelő vagyoni kötelezettség kirovásáról.

Az EUMSZ 263. cikkével összhangban a határozat ellen eljárás indítható a Törvényszék előtt.

B RÉSZ – PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

II.19. CIKK – ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK

II.19.1. A költségek elszámolhatóságára vonatkozó feltételek

A *tevékenység elszámolható költségei* a kedvezményezettnél ténylegesen felmerült azon költségek, amelyek megfelelnek a következő feltételeknek:

- a) a *végrehajtási időszakban* merültek fel, az I.4.4. cikkben említett egyenlegkifizetési kérelemhez és a megfelelő igazoló dokumentumokhoz kapcsolódó költségek kivételével;
- b) szerepelnek az előzetes költségvetésben. Az előzetes költségvetés a II. mellékletben szerepel;
- c) az II. mellékletben ismertetett *tevékenységhez* kapcsolódóan merültek fel és annak végrehajtásához szükségesek;
- d) azonosíthatóak és ellenőrizhetőek, azaz szerepelnek a kedvezményezett számviteli nyilvántartásaiban, és elszámolásuk a kedvezményezett székhelye szerinti országban alkalmazandó számviteli standardoknak és a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatainak megfelelően történt;
- e) megfelelnek az alkalmazandó adó- és társadalombiztosítási jogszabályok által előírtaknak; valamint
- f) észszerűek, indokoltak és eleget tesznek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének, különösen a gazdaságosság és hatékonyság tekintetében.

II.19.2. Elszámolható közvetlen költségek

Az elszámolhatóság érdekében a *tevékenység közvetlen költségeinek* meg kell felelniük a II.19.1. cikkben foglalt elszámolhatósági feltételeknek.

Különösen a következő költségkategóriák minősülnek *elszámolható közvetlen költségnek*, feltéve, hogy teljesítik a II.19.1. cikkben foglalt elszámolhatósági feltételeket és a következő feltételeket:

- a) a kedvezményezettel kötött munkaszerződés, vagy azzal egyenértékű kinevezési okmány értelmében munkát végző és a *tevékenységhez* rendelt személyzet költségei, amennyiben ezek a költségek összhangban állnak a kedvezményezett rendes javadalmazási politikájával.

Az említett költségek magukban foglalják a társadalombiztosítási járulékokkal és a javadalmazásban foglalt, jogszabályilag előírt egyéb költségekkel növelt tényleges fizetéseket. További javadalmazásokat is magukban foglalhatnak, ideértve a kiegészítő szerződések alapján teljesítendő kifizetéseket a szerződések jellegétől függetlenül, feltéve, hogy kifizetésükre ugyanolyan típusú munka elvégzése vagy szakértelem nyújtása esetén következetesen sor kerül, az igénybe vett finanszírozás forrásától függetlenül.

A kedvezményezettel kötött, munkaszerződéstől eltérő tárgyú szerződés értelmében munkát végző vagy harmadik fél által fizetség ellenében a kedvezményezetthez

kihelyezett természetes személyek költségei belefoglalhatók a személyzeti költségekbe, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek:

- i. a személy egy munkavállalóhoz hasonló feltételek mellett végez munkát (különösen a munkaszervezés módja, a feladatok elvégzése és azok helyszínei tekintetében);
 - ii. a munkavégzés eredménye a kedvezményezettet illeti meg (kivéve, ha erről kivételesen másként állapodtak meg); valamint
 - iii. a költségek nem térnek el jelentősen a kedvezményezettel kötött munkaszerződés értelmében hasonló feladatokat végző személyzet költségeitől;
- b) utazási költség és napidíj, amennyiben ezek megfelelnek a kedvezményezett utazással kapcsolatos szokásos gyakorlatainak;
- c) a kedvezményezett számviteli kimutatásaiban rögzítettek szerint a berendezések vagy egyéb (új vagy használt) eszközök értékcsökkenésének költségei, feltéve, hogy az eszköz:
- i. értékcsökkenésének leírását a nemzetközi számviteli standardoknak és a kedvezményezett szokásos számviteli gyakorlatainak megfelelően végzik; valamint
 - ii. a II.10.1. cikknek megfelelően szerezték be, amennyiben a beszerzésre a *végrehajtási időszakon* belül került sor.

Ugyancsak elszámolhatók a berendezések vagy egyéb eszközök bérleti vagy lízingszámlái, feltéve, hogy a költségek nem haladják meg a hasonló berendezések vagy eszközök értékcsökkenési költségeit, és mentesek minden finanszírozási díjtól;

Az elszámolható költségek meghatározásakor a berendezés értékcsökkenési, bérleti vagy lízingszámláinak csak azt a részét lehet figyelembe venni, amelyik megfelel a *végrehajtási időszaknak* és a *tevékenység* céljaira történő tényleges felhasználás arányának. Amennyiben a *tevékenység* jellege és a berendezés vagy eszköz felhasználásának körülményei azt indokolják, a különös feltételekben kivételesen rendelkezni lehet a berendezés beszerzési költségeinek teljes mértékű elszámolhatóságáról;

- d) a fogyóeszközök és készletek költsége, feltéve, hogy:
- i. azokat a II.10.1. cikknek megfelelően szerzik be; valamint
 - ii. közvetlenül a *tevékenységhez* vannak rendelve;
- e) a közvetlenül a megállapodásban meghatározott követelményekből felmerülő költségek (információk terjesztése, a *tevékenység* egyedi értékelése, pénzügyi ellenőrzés, fordítás, többszörözés), beleértve az előírt pénzügyi biztosítékok költségeit, feltéve, hogy a kapcsolódó szolgáltatások beszerzése a II.10.1. cikknek megfelelően történt;
- f) a II.11. cikk értelmében vett *alvállalkozói szerződésekből* származó költségek, feltéve, hogy teljesülnek a II.11.1. cikk a), b), c) és d) pontjában foglalt feltételek;

- g) a II.12. cikk értelmében vett, harmadik felek számára nyújtott pénzügyi támogatásból származó költségek, feltéve, hogy teljesülnek az abban a cikkben foglalt feltételek;
- h) a megállapodásban foglalt eltérő rendelkezés hiányában, a kedvezményezett által fizetett illetékek, adók és díjak, nevezetesen a hozzáadottérték-adó (héta), feltéve, hogy ezeket az elszámolható *közvetlen költségek* tartalmazzák.

II.19.3. Elszámolható közvetett költségek

Az elszámolhatóság érdekében a *tevékenység közvetett költségeinek* a kedvezményezett összes általános költségének méltányos megosztását kell képviselniük, és meg kell felelniük a II.19.1. cikkben szereplő elszámolhatósági feltételeknek.

Az I.3.2. cikkben foglalt eltérő rendelkezés hiányában, az elszámolható *közvetett költségeket* az összes elszámolható *közvetlen költség* 7%-os átalánya alapján kell bejelenteni.

II.19.4. Nem elszámolható költségek

A II.19.1. cikkben foglalt feltételeket nem teljesítő minden egyéb költségen túl, nem minősülnek elszámolhatónak a következő költségek:

- a) tőkemegtérülés és a kedvezményezett által fizetett osztalékok;
- b) adósság és adósságszolgálati terhek;
- c) veszteségekre vagy adósságokra képzett céltartalékok;
- d) kamattartozás;
- e) kétes követelések;
- f) árfolyamveszteségek;
- g) a kedvezményezett bankja által a Bizottságtól érkező átutalásokra felszámított költségek;
- h) az uniós költségvetésből finanszírozott vissza nem térítendő támogatásban részesülő egyéb *tevékenység* keretében a kedvezményezett által bejelentett költségek. Az ilyen vissza nem térítendő támogatások magukban foglalják a tagállamok által odaítélt és az uniós költségvetésből finanszírozott vissza nem térítendő támogatásokat, valamint az uniós költségvetés végrehajtása keretében a Bizottságtól eltérő szervek által odaítélt vissza nem térítendő támogatásokat is. Az EU vagy az Euratom költségvetéséből finanszírozott működési támogatásban már részesülő kedvezményezett különösen nem számolhat el *közvetett költségeket* a működési támogatás által lefedett időszak(ok)ra, kivéve, ha bizonyítani tudja, hogy a működési támogatás a *tevékenység* semmilyen költségét nem fedezi;
- i) harmadik felek természetbeni hozzájárulása;
- j) túlzott vagy meggondolatlan kiadások;
- k) levonható héa.

II.20. CIKK – A BEJELENTETT ÖSSZEGEK AZONOSÍTHATÓSÁGA ÉS ELLENŐRIZHETŐSÉGE

II.20.1. Költségek és hozzájárulások bejelentése

A kedvezményezett köteles elszámolható költségként vagy igényelt hozzájárulásként bejelenteni:

- a) a tényleges költségekre vonatkozóan: a *tevékenység* vonatkozásában ténylegesen felmerült költségeket;
- b) az egységköltségekre vagy egység hozzájárulásokra vonatkozóan: az I.3.2. cikk a) pontjának ii. alpontjában vagy b) pontjában meghatározott egységnyi összeg és a felhasznált vagy előállított egységek tényleges számának szorzataként kapott összeget;
- c) az egyösszegű átalány-költségekre vagy egyösszegű átalány-hozzájárulásokra vonatkozóan: az I.3.2. cikk a) pontjának iii. alpontjában vagy c) pontjában meghatározott teljes összeget, feltéve, hogy a kapcsolódó feladatokat vagy az II. mellékletben ismertetett *tevékenység* kapcsolódó részét kifogástalanul végrehajtották;
- d) a százalékos átalány-költségekre vagy százalékos átalány-hozzájárulásokra vonatkozóan: az I.3.2. cikk a) pontjának iv. alpontjában vagy d) pontjában meghatározott százalékos átalány alkalmazásával kapott összeget;
- e) a költségfüggetlen finanszírozásra vonatkozóan: az I.3.2. cikk e) pontjában meghatározott teljes összeget, feltéve, hogy az II. mellékletben ismertetett megfelelő eredményeket, illetve feltételeket megfelelő módon megvalósították, illetve teljesítették;
- f) a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatai alapján bejelentett egységköltségekre vonatkozóan: a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatainak megfelelően kiszámított egységnyi összeg és a felhasznált vagy előállított egységek tényleges számának szorzataként kapott összeget;
- g) a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatai alapján bejelentett egyösszegű átalány-költségekre vonatkozóan: a szokásos költségelszámolási gyakorlatoknak megfelelően kiszámított teljes összeget, feltéve, hogy a kapcsolódó feladatokat vagy a *tevékenység* kapcsolódó részét kifogástalanul végrehajtották;
- h) a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatai alapján bejelentett százalékos átalány-költségekre vonatkozóan: a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatainak megfelelően kiszámított százalékos átalány alkalmazásával kapott összeget.

A b), c), d), f), g) és h) pontban említett támogatási formák esetében a bejelentett összegeknek meg kell felelniük a II.19.1. cikk a) és b) pontjában meghatározott feltételeknek.

II.20.2. A bejelentett költségeket igazoló nyilvántartások és más dokumentumok

Amennyiben a II.27. cikkben ismertetett műveletellenőrzésekkel vagy pénzügyi ellenőrzésekkel összefüggésben erre felszólítást kap, a kedvezményezettnek be kell nyújtania az alábbiakat:

- a) a tényleges költségekre vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok, így például szerződések, számlák és számviteli nyilvántartások a bejelentett költségek alátámasztására.
Ezenkívül a kedvezményezett szokásos számviteli és belső ellenőrzési eljárásainak lehetővé kell tenniük a bejelentett költségeknek a számviteli kimutatásokban és az igazoló dokumentumokban szereplő összegekkel való közvetlen megfeleltetését;
- b) az egységköltségekre vagy egységhozzájárulásokra vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok a bejelentett egységek számának alátámasztására.
A kedvezményezettnek nem kell megjelölnie a ténylegesen felmerült, fedezett elszámolható költségeket, sem igazoló dokumentumokat (például számviteli kimutatásokat) nem kell tudnia bemutatni az egységre vetített összegek alátámasztására;
- c) az egyösszegűátalány-költségekre vagy egyösszegűátalány-hozzájárulásokra vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok a *tevékenység* megfelelő végrehajtásának alátámasztására.
A kedvezményezettnek nem kell megjelölnie a ténylegesen felmerült, fedezett elszámolható költségeket, sem igazoló dokumentumokat (például számviteli kimutatásokat) nem kell tudnia bemutatni az egyösszegű átalány formájában bejelentett összegek alátámasztására;
- d) a százalékosátalány-költségekre vagy százalékosátalány-hozzájárulásokra vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok azon elszámolható költségek vagy igényelt hozzájárulás bizonyítására, amelyekre a százalékos átalány alkalmazandó.
A kedvezményezettnek nem kell megjelölnie a ténylegesen felmerült, fedezett elszámolható költségeket, sem igazoló dokumentumokat (például számviteli kimutatásokat) nem kell tudnia bemutatni az alkalmazott százalékos átalány alátámasztására;
- e) a költségfüggetlen finanszírozásra vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok a *tevékenység* megfelelő végrehajtásának alátámasztására.
A kedvezményezettnek nem kell megjelölnie a ténylegesen felmerült, fedezett elszámolható költségeket, sem igazoló dokumentumokat (például számviteli kimutatásokat) nem kell tudnia bemutatni a költségfüggetlen finanszírozás formájában bejelentett összegek alátámasztására;
- f) a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatai alapján bejelentett egységköltségekre vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok a bejelentett egységek számának alátámasztására;
- g) a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatai alapján bejelentett egyösszegűátalány-költségekre vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok a *tevékenység* megfelelő végrehajtásának alátámasztására.
- h) a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatai alapján bejelentett százalékosátalány-költségekre vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok azon elszámolható költségek bizonyítására, amelyekre a százalékos átalány alkalmazandó.

II.20.3. A költségelszámolási gyakorlatok megfelelőségének meghatározására vonatkozó feltételek

II.20.3.1. A II.20.2. cikk f), g) és h) pontjában foglalt esetekben a kedvezményezettnek nem kell megjelölnie a fedezett tényleges elszámolható költségeket, azonban köteles biztosítani, hogy az elszámolható költségek bejelentésének céljára alkalmazott költségelszámolási gyakorlatok teljesítsék a következő feltételeket:

- a) az alkalmazott költségelszámolási gyakorlatok a szokásos költségelszámolási gyakorlatainak minősülnek, és azokat következetesen, a finanszírozás forrásától független, objektív kritériumok alapján alkalmazzák;
- b) a bejelentett költségek közvetlenül egyeztethetők az általános beszámolóban rögzített összegekkel; valamint
- c) a bejelentett költségek meghatározására alkalmazott költségkategóriák nem tartalmaznak semmilyen, az I.3.2. cikknek megfelelően más támogatási formából fedezett vagy nem elszámolható költséget vagy költségeket.

II.20.3.2. Amennyiben a különös feltételek úgy rendelkeznek, a kedvezményezett kérheti a Bizottságtól a szokásos költségelszámolási gyakorlatai megfelelőségének értékelését. Amennyiben a különös feltételek előírják, a kérelemhez csatolni kell a költségelszámolási gyakorlatok megfelelésére vonatkozó igazolást (a továbbiakban: a költségelszámolási gyakorlatok megfelelésére vonatkozó igazolás).

A költségelszámolási gyakorlatok megfelelésére vonatkozó igazolást:

- a) jóváhagyott ellenőrnek, közszektorbeli szervek esetében pedig egy kompetens és független köztisztviselőnek kell kiállítania; valamint
- b) a VII. mellékletnek megfelelően kell elkészíteni.

Az igazolásnak tanúsítania kell, hogy a kedvezményezett által az elszámolható költségek bejelentésére alkalmazott költségelszámolási gyakorlatok teljesítik a II.20.3.1. cikkben foglalt feltételeket és a különös feltételekben foglalt esetleges további feltételeket.

II.20.3.3. Amennyiben a Bizottság megerősítette, hogy a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatai megfelelőek, az e gyakorlatok alkalmazásában bejelentett költségek utólag nem kérdőjelezhetők meg, feltéve, hogy:

- a) a ténylegesen alkalmazott gyakorlatok megfelelnek a Bizottság által jóváhagyott gyakorlatoknak; valamint
- b) a kedvezményezett a költségelszámolási gyakorlatainak jóváhagyása céljából semmilyen információt nem titkolt el.

II.21. CIKK – A KEDVEZMÉNYEZETTHEZ KAPCSOLÓDÓ SZERVEZETEK KÖLTSÉGEINEK ELSZÁMOLHATÓSÁGA

Amennyiben a különös feltételek rendelkezést tartalmaznak a kedvezményezetthez kapcsolódó szervezetekre vonatkozóan, az ilyen szervezeteknél felmerült költségek elszámolhatóak, feltéve, hogy:

- a) teljesítik a kedvezményezettre is vonatkozó, a II.19. és II.20. cikkben szereplő feltételeket; valamint

- b) a kedvezményezett biztosítja, hogy a II.4., II.5., II.6., II.8., II.10., II.11. és II.27. cikk értelmében rá alkalmazandó feltételek a szervezetre is alkalmazandók.

II.22. CIKK – KÖLTSÉGVETÉSI ÁTCSOPORTOSÍTÁSOK

A kedvezményezett a különböző költségkategóriák között végrehajtott átcsoportosítások révén kiigazíthatja a II. mellékletben foglalt előzetes költségvetést, amennyiben a *tevékenységet* az II. mellékletben ismertetettek szerint hajtja végre. Ehhez a kiigazításhoz nincs szükség a megállapodás II.13. cikk szerinti módosítására.

A kedvezményezett azonban nem jogosult a költségvetést olyan *alvállalkozói szerződésekhez* kapcsolódó költségekkel kiegészíteni, amelyek nem szerepelnek az 1. mellékletben, kivéve ha ezeket a további *alvállalkozói szerződéseket* a Bizottság a II.11.1. cikk d) pontjával összhangban jóváhagyta.

Az első két albekezdés nem alkalmazandó az I.3.2. cikk a) pontja iii. alpontjának vagy c) pontjának megfelelően egyösszegű átalány formáját öltő összegekre, vagy az I.3.2. cikk e) pontjának megfelelően költségfüggetlen finanszírozás formáját öltő összegekre.

II.23. CIKK – A JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉG BE NEM TARTÁSA

A Bizottság a II.17.2.1. cikk c) pontjában előírtak szerint megszüntetheti a megállapodást, és a II.25.4. cikkben előírtak szerint csökkentheti a vissza nem térítendő támogatást, amennyiben a kedvezményezett:

- a) a megfelelő jelentéstételi időszak végétől számított 60 naptári napon belül nem nyújtotta be az I.4.3. és I.4.4. cikkben említett dokumentumok által kísért, időközi kifizetési vagy egyenlegkifizetési kérelmet; valamint
- b) a Bizottság által küldött írásbeli figyelmeztetést követő 60 naptári napon belül sem nyújtja be a kérelmet.

II.24. CIKK – KIFIZETÉSEK FELFÜGGESZTÉSE ÉS KIFIZETÉSI HATÁRIDŐ

II.24.1. Kifizetések felfüggesztése

II.24.1.1. A felfüggesztés indokai

A Bizottság a megállapodás végrehajtása során bármikor felfüggesztheti az előfinanszírozási kifizetések, időközi kifizetések, illetve egyenlegkifizetés teljesítését a következők esetén:

- a) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy az odaítélési eljárás, illetve a megállapodás végrehajtása során a kedvezményezett *szabálytalanságot*, csalást vagy *kötelezettségszegést* követett el;
- b) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy a kedvezményezett a számára hasonló feltételek mellett odaítélt más, az Unió vagy az Európai Atomenergia-közösség (a továbbiakban: Euratom) által nyújtott vissza nem térítendő támogatás kapcsán rendszerszintű vagy visszatérő hibát, *szabálytalanságot*, *csalást* vagy súlyos *kötelezettségszegést* követett el, és a *szabálytalanság*, *csalás* vagy *kötelezettségszegés* lényeges hatással van erre a vissza nem térítendő támogatásra; vagy

- c) ha a Bizottságban felmerül a gyanú, hogy az odaítélési eljárás vagy a megállapodás végrehajtása során egy kedvezményezett *lényeges hibát, szabálytalanságot, csalást* vagy *kötelezettségszegést* követett el, és a Bizottságnak ellenőriznie kell ezek tényleges megtörténtét.

II.24.1.2. Felfüggesztési eljárás

1. lépés –A kifizetések felfüggesztése előtt a Bizottság köteles *hivatalos értesítést* küldeni a kedvezményezett részére:

- a) amelyben tájékoztatja az alábbiakról:
- i. a kifizetések felfüggesztésére irányuló szándéka;
 - ii. a felfüggesztés indokai;
 - iii. a II.24.1.1. cikk a) és b) pontjában említett esetekben a kifizetések folytatásához szükséges feltételek; valamint
- b) felkéri észrevételek benyújtására a *hivatalos értesítés* kézhezvételét követő 30 naptári napon belül.

2. lépés – Ha a Bizottsághoz nem érkeznek észrevételek, vagy ha úgy dönt, hogy a beérkezett észrevételek ellenére is folytatja az eljárást, *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- a) a kifizetések felfüggesztése;
- b) a felfüggesztés indokai;
- c) a II.24.1.1. cikk a) és b) pontjában említett esetekben a kifizetések folytatására vonatkozó végső feltételek;
- d) a II.24.1.1. cikk c) pontjában említett esetekben a szükséges ellenőrzés befejezésének indikatív időpontja.

A felfüggesztés azon a napon lép hatályba, amelyen a Bizottság elküldi a felfüggesztésről szóló *hivatalos értesítést* (2. lépés).

Ennek hiányában a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja a kedvezményezettet, hogy nem folytatja a felfüggesztési eljárást.

II.24.1.3. A felfüggesztés joghatásai

A kifizetések felfüggesztésének időszaka alatt a kedvezményezett nem nyújthat be az I.4.2., az I.4.3. és az I.4.4. cikkben említett kifizetési kérelmet és igazoló dokumentumot.

A kapcsolódó kifizetési kérelmeket és igazoló dokumentumokat a kifizetések folytatását követően a lehető leghamarabb be lehet nyújtani, illetve az I.4.1. cikkben rögzített ütemezésnek megfelelően bele lehet foglalni a kifizetések folytatását követő első esedékes kifizetési kérelembe.

A kifizetések felfüggesztése nem érinti a kedvezményezett azon jogát, hogy a II.16.1. cikkben előírtak szerint felfüggesztesse a *tevékenység* végrehajtását, vagy a II.17.1. cikkben előírtak szerint megszüntesse a megállapodást.

II.24.1.4. A kifizetések folytatása

Annak érdekében, hogy a Bizottság folytassa a kifizetéseket, a kedvezményezettnek a lehető leghamarabb teljesítenie kell a közölt feltételeket, és tájékoztatnia kell a Bizottságot az e tekintetben elért előrehaladásról.

Ha teljesülnek a kifizetések folytatásának feltételei, a felfüggesztés megszűnik. A Bizottság *hivatalos értesítést* küld a kedvezményezett részére, amelyben erről tájékoztatja.

II.24.2. A kifizetési határidő felfüggesztése

II.24.2.1. A Bizottság bármikor felfüggesztheti az I.4.2., I.4.3. és I.4.5. cikkben megállapított kifizetési határidőt, ha egy kifizetési kérelem nem hagyható jóvá az alábbiak miatt:

- a) nem felel meg a megállapodásnak;
- b) nem nyújtották be a megfelelő igazoló dokumentumokat; vagy
- c) kétségbe vonható a pénzügyi kimutatásokban bejelentett költségek elszámolhatósága, és további műveletellenőrzések, felülvizsgálatok, pénzügyi ellenőrzések vagy vizsgálatok szükségesek.

II.24.2.2. A Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja:

- a) a felfüggesztésről; valamint
- b) a felfüggesztés indokairól.

A felfüggesztés azon a napon lép hatályba, amelyen a Bizottság elküldi a *hivatalos értesítést*.

II.24.2.3. Ha már nem állnak fenn a kifizetési határidő felfüggesztésének feltételei, a felfüggesztés megszűnik, és megkezdődik a fennmaradó időszak.

Ha a felfüggesztés időtartama meghaladja a két hónapot, a kedvezményezett tájékoztatást kérhet a Bizottságtól arról, hogy folytatódik-e a felfüggesztés.

Amennyiben a kifizetési határidőt azért függesztették fel, mert a technikai jelentések vagy pénzügyi kimutatások nem felelnek meg a megállapodásnak, és nem nyújtottak be módosított jelentést vagy kimutatást, illetve a benyújtott módosított jelentést vagy kimutatást a Bizottság szintén elutasította, a Bizottság a II.17.2.1. cikk c) pontjában előírtak szerint megszüntetheti a megállapodást, és a II.25.4. cikkben előírtak szerint csökkentheti a vissza nem térítendő támogatást.

II.25. CIKK – A VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁS VÉGLEGES ÖSSZEGÉNEK KISZÁMÍTÁSA

A vissza nem térítendő támogatás végleges összege attól függ, hogy milyen mértékben hajtották végre a *tevékenységet* a megállapodás feltételeinek megfelelően.

A vissza nem térítendő támogatás végleges összegét a Bizottság számítja ki az egyenlegkifizetéskor. A kiszámítás a következő lépésekben történik:

1. lépés – A visszatérítési ráta alkalmazása az elszámolható költségekre, valamint a költségfüggetlen finanszírozás és az egység-, százalékosátalány- és egyösszegűátalány-hozzájárulások hozzáadása
2. lépés – A *vissza nem térítendő támogatás maximális összegére* való korlátozás
3. lépés – Csökkentés a nonprofit szabály miatt
4. lépés – Csökkentés szabálytalan végrehajtás vagy más kötelezettségesség miatt.

II.25.1. 1. lépés – A visszatérítési ráta alkalmazása az elszámolható költségekre, valamint a költségfüggetlen finanszírozás és az egység-, százalékosátalány- és egyösszegűátalány-hozzájárulások hozzáadása

Ez a lépés a következőképpen alkalmazandó:

- a) Ha az I.3.2. cikk a) pontjának i. alpontjában foglaltak szerint a vissza nem térítendő támogatást a ténylegesen felmerült elszámolható költségek visszatérítésének formájában nyújtják, az említett cikkben meghatározott visszatérítési ráta alkalmazandó a tevékenységnek a Bizottság által a megfelelő költségkategóriákra, kedvezményezettekre és kapcsolódó szervezetekre vonatkozóan jóváhagyott elszámolható költségeire.
- b) Ha az I.3.2. cikk a) pontjának ii–v. alpontjában foglaltak szerint a vissza nem térítendő támogatást az elszámolható egység-, egyösszegűátalány- vagy százalékosátalány-költségek visszatérítésének formájában nyújtják, az említett cikkben meghatározott visszatérítési ráta alkalmazandó a tevékenységnek a Bizottság által a megfelelő költségkategóriákra, a kedvezményezettre és kapcsolódó szervezeteire vonatkozóan jóváhagyott elszámolható költségeire.

Az önkéntesek munkájának a megfelelő kedvezményezettek és kapcsolódó szervezetek tekintetében közvetlen elszámolható költségként bejelentett összegét a következő összegre kell korlátozni, attól függően, hogy melyik a legalacsonyabb:

- i. a pénzügyi kimutatásban feltüntetett és a Bizottság által elfogadott összes finanszírozási forrás szorozva ötven százalékkal; vagy
 - ii. az önkéntesek munkájának a II. mellékletben foglalt előzetes költségvetésben szereplő összege.
- c) Ha az I.3.2. cikk b) pontjában foglaltak szerint a vissza nem térítendő támogatást egység-hozzájárulás formájában nyújtják, az említett cikkben meghatározott egység-hozzájárulást meg kell szorozni a Bizottság által a kedvezményezettre és kapcsolódó szervezeteire vonatkozóan jóváhagyott tényleges egység számmal.
 - d) Ha az I.3.2. cikk c) pontjában foglaltak szerint a vissza nem térítendő támogatást egyösszegűátalány-hozzájárulás formájában nyújtják, a Bizottság az említett cikkben meghatározott egyösszegű átalanynál alkalmazza a kedvezményezettre és kapcsolódó szervezeteire, feltéve, hogy a Bizottság megállapítja, hogy a kapcsolódó feladatokat vagy a *tevékenység* egy részét az I. mellékletnek megfelelően kifogástalanul végrehajtották.

- e) Ha az I.3.2. cikk d) pontjában foglaltak szerint a vissza nem térítendő támogatást százalékosátalány-hozzájárulás formájában nyújtják, az említett cikkben meghatározott százalékos átalány alkalmazandó a Bizottság által a kedvezményezettre és kapcsolódó szervezeteire vonatkozóan elfogadott elszámolható költségekre, illetve hozzájárulásra.
- f) Ha az I.3.2. cikk e) pontjában foglaltak szerint a vissza nem térítendő támogatást költségfüggetlen finanszírozás formájában nyújtják, a Bizottság az említett cikkben meghatározott összeget alkalmazza a megfelelő kedvezményezettekre és a kapcsolódó szervezetekre, feltéve, hogy a Bizottság megállapítja, hogy [az I. mellékletben meghatározott feltételeket teljesítették][és][az I. mellékletben meghatározott eredményeket megvalósították].

Amennyiben az I.3.2. cikkben többféle támogatástípus is szerepel, a kapott összegeket össze kell adni.

II.25.2. 2. lépés – A vissza nem térítendő támogatás maximális összegére való korlátozás

A Bizottság által a kedvezményezett javára fizetett teljes összeg semmilyen körülmények között sem haladhatja meg a *vissza nem térítendő támogatás maximális összegét*.

Ha az 1. lépésben meghatározott összeg meghaladja ezt az összeget, akkor a vissza nem térítendő támogatás végleges összege lecsökken az utóbbi összegre.

Ha az önkéntesek munkáját a közvetlen elszámolható költségek részeként jelentik be, a vissza nem térítendő támogatás végleges összege a Bizottság által jóváhagyott összes elszámolható költség és hozzájárulás teljes összegének és a Bizottság által jóváhagyott önkéntes munka összegének a különbsége.

II.25.3. 3. lépés – Csökkentés a nonprofit szabály miatt

A vissza nem térítendő támogatás a kedvezményezett számára nem termelhet nyereséget, kivéve, ha a különös feltételek erről másként rendelkeznek.

A nyereséget az alábbiak szerint kell kiszámítani:

- a) a tevékenység összes bevétele többletének kiszámítása a tevékenység összes elszámolható költségével szemben, az alábbiak szerint:

{ a tevékenység bevételei

mínusz

a Bizottság által jóváhagyott konszolidált összes elszámolható költség és hozzájárulás a II.25.1. cikkkel összhangban meghatározott összegeknek megfelelően }

A tevékenység bevételeit az alábbiak szerint számítják ki:

{ a kedvezményezett és kapcsolódó szervezeti – a nonprofit szervezetek kivételével – tekintetében a *tevékenység* által termelt bevétel

plusz

az 1 és 2. lépés alapján kapott összeg }

A *tevékenység* által termelt bevétel a kedvezményezett és kapcsolódó szervezetei – a nonprofit szervezetek kivételével – tekintetében megállapított, termelt vagy megerősített konszolidált bevétel azon a napon, amelyen az egyenlegkifizetés iránti kérelmet a kedvezményezett elkészíti.

Nem tekintendők bevételnek az alábbiak:

- i. harmadik felek természetbeni és pénzügyi hozzájárulásai;
 - ii. működési támogatás esetén a tartalékok létrehozására szánt összegek.
- g) Amennyiben az a) pont alapján kiszámított összeg pozitív, az a Bizottság által az I.3.2. cikk a) pontja i. alpontjában említett költségkategóriákra vonatkozóan jóváhagyott, a *tevékenység* tényleges elszámolható költségeinek végleges visszatérítési arányában levonásra kerül az 1. és 2. pont alapján kiszámított összegből.

II.25.4. 4. lépés – Csökkentés szabálytalan végrehajtás vagy más kötelezettségszegés miatt

A Bizottság csökkentheti a *vissza nem térítendő támogatás maximális összegét*, amennyiben a *tevékenységet* nem hajtották végre kifogástalanul az II. mellékletben ismertetettek szerint (azaz nem hajtották végre, vagy a végrehajtás elégtelen, részleges vagy késedelmes volt), vagy amennyiben a megállapodás szerinti más kötelezettséget megszegtek.

A csökkentés mértéke arányos a *tevékenység* szabálytalan végrehajtásának mértékével, illetve a kötelezettségszegés súlyosságával.

A Bizottságnak a *vissza nem térítendő támogatás* csökkentését megelőzően *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére:

- a) amelyben tájékoztatja az alábbiakról:
 - i. a *vissza nem térítendő támogatás maximális összegének* korlátozására irányuló szándéka;
 - ii. az az összeg, amellyel a *vissza nem térítendő támogatást* csökkenti kívánja;
 - iii. a csökkentés indokai; valamint
- b) és felkéri észrevételek benyújtására a hivatalos értesítés kézhezvételét követő 30 naptári napon belül.

Ha a Bizottsághoz nem érkeznek észrevételek, vagy ha úgy dönt, hogy a beérkezett észrevételek ellenére is folytatja a csökkentést, *hivatalos értesítést* küld a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja döntéséről.

A támogatás összegének csökkentése esetén a Bizottságnak úgy kell meghatároznia a vissza nem térítendő támogatás csökkentett összegét, hogy a csökkentés összegét (amelyet a *tevékenység* szabálytalan végrehajtásának vagy a *kötelezettségzegés* súlyosságának arányában megállapított) levonja a *vissza nem térítendő támogatás maximális összegéből*.

A vissza nem térítendő támogatás végleges összege a következő két összeg közül az alacsonyabbik lesz:

- a) az 1–3. lépés alapján kapott összeg; vagy
- b) a támogatásnak a 4. lépésben meghatározott csökkentett összege.

II.26. CIKK – VISSZAFIZETTETÉS

II.26.1. Visszafizettetés

Amennyiben egy összeget a megállapodás értelmében vissza kell fizettetni, a kedvezményezett köteles visszafizetni a Bizottságnak a szóban forgó összeget.

A kedvezményezett felelősséget visel a kapcsolódó szervezeteinél felmerült költségekhez nyújtott hozzájárulásként a Bizottság által jogtalanul kifizetett összegek visszafizetéséért.

II.26.2. Visszafizettetési eljárás

A Bizottságnak a visszafizettetést megelőzően *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben:

- a) tájékoztatja a jogosulatlanul kifizetett összeg visszafizettetésére irányuló szándékáról;
- b) feltünteti az esedékes összeget és a visszafizettetés okát; valamint
- c) felkéri a kedvezményezettet arra, hogy adott határidőre nyújtsa be észrevételeit.

Amennyiben nem nyújtottak be észrevételeket, vagy a kedvezményezett által benyújtott észrevételek ellenére a Bizottság a visszafizettetési eljárás lefolytatása mellett dönt, a Bizottság megerősítheti a visszafizettetést a kedvezményezett részére küldött, terhelési értesítést tartalmazó *hivatalos értesítéssel*, amelyben megjelöli a fizetés feltételeit és időpontját.

Amennyiben a visszafizetést a terhelési értesítésben rögzített időpontig nem teljesítik, a Bizottság az esedékes összeget az alábbiak szerint fizetteti vissza:

- a) a Bizottság vagy egy végrehajtó ügynökség által (az uniós vagy az Euratom-költségvetésből) a kedvezményezettnek fizetendő kintlévő összeg ellenében való beszámítás útján, a kedvezményezett előzetes hozzájárulása nélkül (a továbbiakban: beszámítás).

Kivételes esetekben, az Unió pénzügyi érdekei védelmének biztosítása érdekében a Bizottság beszámítás útján a határidő lejártá előtt is visszafizettetheti az összeget.

Az EUMSZ 263. cikkével összhangban a beszámítás ellen eljárás indítható a Törvényszék előtt;

- b) lehívja a pénzügyi biztosítékot az I.4.2. cikknek megfelelő kikötés esetén (a továbbiakban: a pénzügyi biztosíték lehívása);
- c) a II.18.2. cikkben vagy a különös feltételekben foglaltak szerint keresetet indít, vagy a II.18.3. cikkben foglaltak szerint végrehajtható határozatot fogad el.

II.26.3. Késedelmi kamat

Ha a terhelési értesítésben szereplő határidőig nem történik meg a befizetés, a visszafizetendő összeg a terhelési értesítésben szereplő fizetési határidőt követő naptól addig az időpontig, amikor a Bizottsághoz beérkezik a teljes összeg (ezt a napot is beleszámítva), az I.4.13. cikkben meghatározott mértékű késedelmi kamattal növekszik.

Részleges visszafizetés esetén először a költségeket és a késedelmi kamatot, majd a tőkeösszeget kell kiegyenlíteni.

II.26.4. Banki költségek

A visszafizetési eljárás során felmerült banki költségeket a kedvezményezettnek kell viselnie, kivéve, ha alkalmazni kell a 2007/64/EK irányelvet⁴.

II.27. CIKK – MŰVELETTELLENŐRZÉSEK, PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSEK ÉS ÉRTÉKELÉSEK

II.27.1. Technikai, illetve pénzügyi szempontú műveletellenőrzések, pénzügyi ellenőrzések, valamint időközi és végleges értékelések

A Bizottság jogosult akár a *tevékenység* végrehajtása alatt, akár később technikai és pénzügyi szempontú műveletellenőrzéseket és pénzügyi ellenőrzéseket végezni annak meghatározása érdekében, hogy a kedvezményezett megfelelően hajtja-e végre a *tevékenységet*, és teljesíti-e a megállapodás szerinti kötelezettségeket. Az egyösszegű átalány, az egységköltség, illetve a százalékos átalányösszegek időszakos értékelése céljából a kedvezményezett jog szerinti nyilvántartásait is ellenőrizheti.

A műveletellenőrzések vagy pénzügyi ellenőrzések keretében benyújtott információkat és dokumentumokat bizalmasan kell kezelni.

A Bizottság ezenfelül időközi vagy végleges értékelést is végezhet, hogy felmérje a *tevékenység* hatását az érintett uniós program célkitűzése tekintetében.

A Bizottság a műveletellenőrzéseket, pénzügyi ellenőrzéseket vagy értékeléseket akár közvetlenül saját munkatársai, akár bármely más, e céllal megbízott külső szerv által elvégezheti.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/64/EK irányelve⁴ (2007. november 13.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 97/7/EK, a 2002/65/EK, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról és a 97/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

A Bizottság a megállapodás végrehajtása során, valamint az egyenlegkifizetés napjától kezdődő ötéves időszak alatt indíthat műveletellenőrzéseket, pénzügyi ellenőrzéseket és értékeléseket. Ez az időszak három évre korlátozódik, amennyiben a *vissza nem térítendő támogatás maximális összege* nem haladja meg a 60 000 EUR-t.

A műveletellenőrzési, pénzügyi ellenőrzési vagy értékelési eljárás kezdőnapjának az a nap számít, amelyen a Bizottság ezt bejelentő levelét az ellenőrzött fél átveszi.

Amennyiben a pénzügyi ellenőrzést egy kapcsolódó szervezetre vonatkozóan végzik, a kedvezményezett köteles tájékoztatni a kapcsolódó szervezetet.

II.27.2. Dokumentumok megőrzésének kötelezettsége

A kedvezményezettnek az egyenlegkifizetés napjától számítva öt évig meg kell őriznie az összes eredeti dokumentumot, különösen a számviteli és adózási nyilvántartásokat, megfelelő adathordozón tárolva azokat, ideértve a digitalizált eredeti példányokat is, amennyiben azt a nemzeti jogszabályok a bennük foglalt feltételek alapján lehetővé teszik.

A dokumentumok kötelező megőrzésének időszaka három évre korlátozódik, amennyiben a *vissza nem térítendő támogatás maximális összege* nem haladja meg a 60 000 EUR-t.

Az első és a második albekezdésben rögzített időszakok meghosszabbodnak, amennyiben a vissza nem térítendő támogatást illetően pénzügyi ellenőrzés, fellebbezés, peres eljárás vagy igényrendezés van folyamatban, ideértve a II.27.7. cikkben említett eseteket is. Ilyen esetekben a kedvezményezett a pénzügyi ellenőrzés, fellebbezés, peres eljárás vagy igényrendezés lezárultáig köteles megőrizni a dokumentumokat.

II.27.3. Információnyújtási kötelezettség

Amennyiben a műveletellenőrzést, pénzügyi ellenőrzést vagy értékelést az egyenlegkifizetést megelőzően indítják, a kedvezményezett köteles rendelkezésre bocsátani minden, a Bizottság, illetve a Bizottság által felhatalmazott bármely más külső szerv által kért információt, ideértve az elektronikus formátumú információkat is.

Amennyiben a kedvezményezett nem teljesíti az első albekezdésben foglalt kötelezettségeket, a Bizottság:

- a) el nem számolhatónak tekinthet minden olyan költséget, amely a kedvezményezett által szolgáltatott információk alapján nincs kellően indokolva;
- b) jogosulatlanak tekinthet minden olyan költségfüggetlen finanszírozást, valamint egység-, egyösszegűátalány- vagy százalékosátalány-hozzájárulást, amely a kedvezményezett által szolgáltatott információk alapján nem megfelelően indokolt.

II.27.4. Helyszíni ellenőrzések

A helyszíni ellenőrzések során a kedvezményezett köteles biztosítani, hogy a Bizottság munkatársai és az általa felhatalmazott külső személyzet bejuthasson azokra a helyszínekre és azokba a helyiségekbe, ahol a *tevékenységet* végrehajtják, illetve végrehajtották, valamint hozzáférhessen az összes szükséges információhoz, ideértve az elektronikus formátumú információkat is.

A kedvezményezettek köteles biztosítani, hogy az információk a helyszíni ellenőrzések időpontjában azonnal rendelkezésre álljanak, és a kért információk megfelelő formában átadásra kerüljenek.

Amennyiben a kedvezményezett megtagadja a helyszínekhez, helyiségekhez és információhoz való, az első és második albekezdésben előírt hozzáférést, a Bizottság:

- a) el nem számolhatóknak tekinthet minden olyan költséget, amely a kedvezményezett által szolgáltatott információk alapján nincs kellően indokolva;
- b) jogosulatlannak tekinthet minden olyan költségfüggetlen finanszírozást, valamint egység-, egyösszegűátalány- vagy százalékosátalány-hozzájárulást, amely a kedvezményezett által szolgáltatott információk alapján nem megfelelően indokolt.

II.27.5. Kontradiktórius pénzügyi ellenőrzési eljárás

A pénzügyi ellenőrzés során tett megállapításokat ideiglenes jelentésbe (a továbbiakban: pénzügyi ellenőrzési jelentéstervezet) kell foglalni. A jelentést a Bizottság vagy meghatalmazott képviselője köteles megküldeni a kedvezményezettnek, amely a kézhezvételtől számított 30 naptári napon belül észrevételt tehet. A végleges jelentést (a továbbiakban: végleges pénzügyi ellenőrzési jelentés) az észrevételek benyújtására vonatkozó határidő lejártát követő 60 naptári napon belül meg kell küldeni a kedvezményezettnek.

II.27.6. A pénzügyi ellenőrzés megállapításainak következményei

A pénzügyi ellenőrzés végleges megállapításai alapján a Bizottság megteheti az általa szükségesnek ítélt intézkedéseket, ideértve az általa teljesített kifizetések egészének vagy részének visszafizettetését a II.26. cikkben előírtak szerint.

Ha a pénzügyi ellenőrzés végleges megállapításait az egyenlegkifizetés után teszik, a visszafizettetendő összeg a vissza nem térítendő támogatás II.25. cikknek megfelelően meghatározott, felülvizsgált végleges összege és a megállapodás alapján a *tevékenység* végrehajtásáért a kedvezményezett számára fizetett teljes összeg közötti különbségnek felel meg.

II.27.7. Rendszerszintű vagy visszatérő hiba, szabálytalanság, csalás vagy kötelezettségszegés korrekciója

II.27.7.1. A Bizottság a más vissza nem térítendő támogatás kapcsán végzett pénzügyi ellenőrzés során tett megállapításait kiterjesztheti erre a vissza nem térítendő támogatásra, amennyiben:

- a) úgy találja, hogy a kedvezményezett a számára hasonló feltételek mellett odaítélt más uniós vagy az Euratom által nyújtott vissza nem térítendő támogatás során rendszerszintű vagy visszatérő *szabálytalanságot, csalást* vagy *kötelezettségszegést* követett el, és az ilyen *szabálytalanság, csalás* vagy *kötelezettségszegés* lényeges hatással van erre a vissza nem térítendő támogatásra; valamint
- b) a pénzügyi ellenőrzés végleges megállapításait *hivatalos értesítés* útján a II.27.1. cikkben említett időszakon belül megküldik a kedvezményezettnek a megállapítások által érintett vissza nem térítendő támogatások jegyzékével együtt.

A megállapítások kiterjesztése alapot adhat a következőkre:

- a) a költségek elutasítása azok el nem számolhatósága miatt;
- b) a vissza nem térítendő támogatás csökkentése a II.25.4. cikkben foglaltak szerint;
- c) jogosulatlan összegek visszafizettetése a II.26. cikkben foglaltak szerint;
- d) a kifizetések felfüggesztése a II.24.1. cikkben foglaltak szerint;
- e) a *tevékenység* végrehajtásának felfüggesztése a II.16.2. cikkben foglaltak szerint;
- f) megszüntetés a II.17.2. cikkben foglaltak szerint.

II.27.7.2. A Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére a rendszerszerű vagy visszatérő szabálytalanságokról, *csalásról* vagy *kötelezettségzegésről*, valamint a pénzügyi ellenőrzés megállapításainak kiterjesztésére vonatkozó szándékáról, az érintett vissza nem térítendő támogatások jegyzékével együtt.

- a) Ha a megállapítások költségek elszámolhatóságára vonatkoznak, az eljárás a következő:

1. lépés – A *hivatalos értesítésnek* tartalmaznia kell az alábbiakat:

- i. felkérés a megállapításokkal érintett vissza nem térítendő támogatások jegyzékével kapcsolatos észrevételek megtételére;
- ii. felkérés az összes érintett vissza nem térítendő támogatás átdolgozott pénzügyi kimutatásának benyújtására;
- iii. adott esetben, a Bizottság által a rendszerszerű vagy visszatérő hiba, *szabálytalanság*, *csalás* vagy *kötelezettségzegés* alapján megállapított extrapolációs korrekciós szorzó értéke, amelynek segítségével kiszámíthatók az elutasítandó összegek, amennyiben a kedvezményezett:
 - úgy ítéli meg, hogy nem lehetséges vagy gyakorlati szempontból kivihetetlen az átdolgozott pénzügyi kimutatások benyújtása, vagy
 - nem nyújt be átdolgozott pénzügyi kimutatásokat.

2. lépés – A kedvezményezettnek a *hivatalos értesítés* kézhezvétele után 60 naptári napja van arra, hogy észrevételeket tegyen, megküldje az átdolgozott pénzügyi kimutatásokat, vagy javaslatot tegyen egy kellően megindokolt alternatív korrekciós módszerre. A Bizottság ezt a határidőt indokolt esetekben meghosszabbíthatja.

3. lépés – Amennyiben a kedvezményezett olyan átdolgozott pénzügyi kimutatásokat nyújt be, amelyek figyelembe veszik a megállapításokat, a Bizottság az említett átdolgozott pénzügyi kimutatások alapján meghatározza a korrigálandó összeget.

Amennyiben a kedvezményezett alternatív korrekciós módszert javasol és a Bizottság azt elfogadja, a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- i. elfogadja az alternatív módszert;

- ii. az e módszer alkalmazásával meghatározott felülvizsgált elszámolható költségek.

Ennek hiányában a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- i. nem fogadja el az észrevételeket vagy a javasolt alternatív módszert;
- ii. az eredetileg a kedvezményezettel közölt extrapolációs módszer alkalmazásával meghatározott felülvizsgált elszámolható költségek.

Amennyiben a rendszerszintű vagy visszatérő *szabálytalanság, csalás* vagy *kötelezettségzegés* feltárására az egyenlegkifizetést követően kerül sor, a visszafizettetendő összeg megegyezik az alábbiak közötti különbséggel:

- i. a vissza nem térítendő támogatás felülvizsgált végleges összege, amelyet a kedvezményezett által bejelentett és a Bizottság által jóváhagyott felülvizsgált elszámolható költségek vagy az extrapolációt követő felülvizsgált elszámolható költségek alapján a II.25. cikknek megfelelően határoznak meg; valamint
- ii. a megállapodás értelmében a *tevékenység* végrehajtásáért a kedvezményezett számára kifizetett teljes összeg.

- b) Ha a megállapítások szabálytalan végrehajtásra vagy más kötelezettségzegésre vonatkoznak, az eljárás a következő:

1. lépés – A *hivatalos értesítésnek* tartalmaznia kell az alábbiakat:

- i. a kedvezményezett felkérése a megállapításokkal érintett vissza nem térítendő támogatások jegyzékével kapcsolatos észrevételek megtételére;
- ii. a Bizottság által a *vissza nem térítendő támogatás maximális összegére* vagy annak egy részére az arányosság elve alapján alkalmazni kívánt átalánykorrekció.

2. lépés – A kedvezményezettnek a *hivatalos értesítés* kézhezvétele után 60 naptári napja van arra, hogy észrevételeket tegyen, vagy kellően megindokolt alternatív átalányt javasoljon.

3. lépés – Amennyiben a Bizottság elfogadja a kedvezményezett által javasolt alternatív átalányt, *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- i. elfogadja az alternatív átalányt;
- ii. a vissza nem térítendő támogatás ezen átalány alkalmazásával kapott korrigált összege.

Ennek hiányában a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- i. nem fogadja el az észrevételeket vagy a javasolt alternatív átalányt;
- ii. a vissza nem térítendő támogatásnak az eredetileg a kedvezményezettel közölt átalány alkalmazásával kapott korrigált összege.

Amennyiben a rendszerszintű vagy visszatérő *szabálytalanság, csalás* vagy *kötelezettségzegés* feltárására az egyenlegkifizetést követően kerül sor, a visszafizetendő összeg megegyezik az alábbiak közötti különbséggel:

- i. a vissza nem térítendő támogatásnak az átalánykorrekciót követően kapott felülvizsgált végleges összege; valamint
- ii. a megállapodás értelmében a *tevékenység* végrehajtásáért a kedvezményezett számára kifizetett teljes összeg.

II.27.8. Az OLAF jogai

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a műveletellenőrzések és vizsgálatok tekintetében a Bizottsággal azonos jogokkal rendelkezik, különösen a hozzáférés vonatkozásában.

A 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet⁵ és a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶ értelmében az OLAF is végezhet helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat az Európai Unió pénzügyi érdekeinek *csalással* és egyéb *szabálytalanságokkal* szembeni védelméről szóló uniós jogszabályokban rögzített eljárásoknak megfelelően.

Adott esetben a Bizottság az OLAF megállapításai alapján összegeket fizettethet vissza a kedvezményezettel.

Az OLAF vizsgálatai nyomán tett megállapítások büntetőjogi felelősségre vonást is eredményezhetnek a nemzeti jog alapján.

II.27.9. Az Európai Számvevőszék és az Európai Ügyészség jogai

Az Európai Számvevőszék és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel létrehozott Európai Ügyészség a műveletellenőrzések, pénzügyi ellenőrzések és vizsgálatok tekintetében a Bizottsággal megegyező jogokkal rendelkezik, különösen a hozzáférési jogok vonatkozásában.

⁵ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról.